ANUL I No. 67 | 8 PAGINI 2 LEI | Luni 6 Octombrie 1941

Basarabia

Ziarul nouei vieţi româneşti

Redacţia din Bucureşti Bulevardul Lascăr Catargiu, 31 Tel. 2.05.45 | Abonamente: Un an 500 lei, 6 luni 250 lei, P-tru instituţii 1000 lei | Redacţia din Chişinău: Strada Mihail Eminescu, 19 Telefon 302

Numeroase, trupele noastre îşi continuă înaintarea până la stârpirea completă a bolşevismului

Discursul Cancelarului Hitler

îl publicăm integral în pag. III

RADIOFONIA REGIONALĂ

Radiofonia românească a făcut până în prezent lăudabile sforţări ca să se apropie cât mai mult de ţelurile de propagandă urmărite. Postul dela Bucureşti, nefiind indestulător pentru a-şi face emisiunile accesibile întregii populaţii, au mai fost înfiinţate încă două posturi la Chişinău şi Bod. In sfârşit, printr'un al patrulea post, creat la Bucureşti, pe unde scurte, s'a încercat să se acopere un gol în propaganda noastră peste fruntarii.

In prezent, cu excepţia postului dela Chişinău, toate celelalte posturi funcţionează. Dar ele nu corespund în mod satisfăcător nevoilor noastre de propagandă internă şi externă. Basarabia şi o parte din Moldova — din cauza distrugerii postului dela Chişinău — şi regiunea Timişoarei prezintă încă „zone surde", iar postul pe unde scurte nu e destul de puternic pentru a-şi îndeplini în condiţiuni perfecte rolul său de legătură permanentă cu streinătatea.

D. avocat Vasile Ionescu, directorul general al Soc. române de Radiodifuziune, a expus recent la microfon măsurile pe care Societatea înţelege să le ia pentru completarea reţelei noastre de radiodifuziune. Aceste măsuri sunt:

— un post regional la Iaşi, pentru a acoperi pierderea postului Chişinău

— un post regional la Timişoara pentru a deservi zonele surde din această regiune, zone accesibile astăzi propagandei radiofonice streine.

— o staţiune de mare putere pe unde scurte care să creeze condiţiuni optime difuzării materialului nostru de propagandă peste hotare.

Reţinem cu satisfacţie din programul de investiţii al Societăţii de Radio ideia înfiinţării celor două posturi regionale. Pentrucă ele nu sunt destinate numai să facă accesibile emisiunile româneşti în colţuri de ţară unde azi pătrunde mai uşor propaganda radiofonică streină intereselor noastre; dar vor contribui în măsură hotăritoare la înflorirea culturală a unor regiuni cari, sub acest raport, azi sunt în strânsă dependenţă de Capitala Ţării.

Un post de emisiune la Iaşi, cu program propriu, va isbuti în scurt timp să adune în străvechea cetate a Moldovei un important număr de cărturari cari vor reînvia frumoasa tradiţie de cultură pe care a avut-o cândva Iaşul. Acelaş lucru se va petrece cu Timişoara.

Ţara românească dispune azi de suficiente elemente cari pot fi folosite cu mult succes în ogorul încă nedesţelenit al culturii. Din cauza supremaţiei culturale a Capitalei, cărturarii provinciei—cu puţine excepţii — au părăsit însă locurile unde activitatea lor ar fi fost mai necesară, venind la Bucureşti, unde aveau mai multe posibilităţi să se afirme. Exodul cărturarilor provinciei spre Capitală a determinat dispariţia multor centre cu trecut cultural, de pe harta culturii româneşti. Fenomenul nu e deloc îmbucurător, dar stăvilirea nu se poate face decât printr'o politică a culturii capabilă să pună la îndemâna oamenilor de carte din provincie mijloace prin care să se poată afirma, acolo, în mediul lor de viaţă.

Posturile regionale de radiodifuziune vor împlini în centrele respective, această lacună. Cu o singură condiţie însă: fiecare să aibă program propriu.

In ceea ce priveşte alegerea oraşelor unde vor fi înfiinţate noile posturi, ţinem să relevăm că deşi a fost condiţionată în parte de anumite necesităţi tehnice, corespinde totuşi în largă măsură şi unor imperioase nevoi culturale. Iaşul avea nevoe de o instituţie care să-l retrezească la o viaţă de cultură demnă de strălucitorul său trecut; iar Timişoara, un oraş în plin progres, va căpăta o importanţă hotăritoare în viaţa spirituală a Banatului şi a întregului Ardeal, devenind şi sub acest raport ceea ce de mult este din punct de vedere economic şi industrial.

IN LOC DE ALT AJUTOR

STATELE-UNITE VOR RUGA PE FINLANDEZI SĂ-ŞI OPREASCĂ INAINTAREA IN TERITORIUL SOVIETIC

După ştiri date de presa suedeză, guvernul Statelor Unite ar avea intenţia să facă la Helsinki un demers asemănător cu cel făcut de Anglia în scopul de a opri înaintarea victorioasă a trupelor finlandeze în teritoriul sovietic. Cu alte cuvinte, să roage pe finlandezi ca să nu mai lupte contra bolşevicilor; contra acelor bolşevici, cari acum doi ani făureau planuri pentru invadarea Finlandei.

In iarna ce vine, se împlinesc doi ani de când trupele sovietice au deschis focul împotriva paşnicului popor din Nord. Bolşevicii au folosit atunci, în războiul ruso-finlandez, cele mai barbare mijloace de distrugere, spre indignarea omenirei întregi. S'au ridicat proteste din toate colţurile pământului, dar Sovietele n'au ţinut cont de niciunul. In inima lor n'a vibrat niciun sentiment de omenie, niciun argument al drepturilor unui popor. La toate acestea răspundeau cu distrugerea oraşelor şi satelor finlandeze, cu deslănţuirea forţei a două sute de milioane asupra unui popor de trei milioane de locuitori.

Ce au făcut Statele Unite atunci? Tot un fel de demers pe lângă guvernul sovietic, ca să aibă milă de Finlanda şi să respecte convenţiile şi aşa zisul pact de neagresiune sovieto-finlandez. Fireşte, Uniunea Sovietică nu s'a lăsat impresionată ci, şi-a făcut jocul demonic după bunul plac, aşa cum a procedat faţă de toate statele baltice şi cum a procedat şi faţă de România.

Are deci o bază morală un demers al guvernului Statelor Unite pe lângă Finlanda, ca să cruţe pe bolşevici şi să oprească înaintarea trupelor ei pe teritoriul sovietic? Nu, absolut nu! Nu există nici-o bază. Finlanda ştie, din experienţa recentă, că Sovietele constituesc un permanent pericol pentru toate statele înconjurătoare; un duşman cu care nu se poate întreţine relaţiuni paşnice de bună vecinătate şi nici o stare diplomatică. Pacea Europei nu poate fi soluţionată fără nimicirea bolşevismului şi fără înfrânarea pericolului panslavist.

Astfel, d. Roosevelt riscă să facă încă un act reprobat de întreaga opinie publică mondială. Căci cine se poate înduioşa, pe acest pământ, de jalnica stare a Sovietelor? Pe cine poate impresiona prăbuşirea bolşevismului şi teama care-l cutremură pe Stalin, omul care a pus cu mult în umbră aureola de sânge a lui Irod? Pe nimeni. Nici chiar pe d. Roosevelt sau pe d. Churchill, cari, printr'un concurs de împrejurări, s'au trezit în situaţia ciudată de a-şi da mâna cu monstrul dela Moscova.

Să ne înduioşăm de aceia, cari făuriseră planul de a trece Europa prin foc şi sânge, călcând în picioare toate drepturile la viaţă ale popoarelor şi ale individului? De aceia, cari urmăreau nimicirea Bisericii creştine, a civilizaţiei şi a oricărei legături cu Dumnezeu? De aceia cari îşi făcuseră ideal din crimă?

Statele Unite nu au găsit de cuviinţă să pornească la luptă mai înainte, când Sovietele călcau în picioare atâtea state şi popoare din vecinătate. Aceste state aveau nevoie de ajutor: aveau nevoie de cineva care să izbească puternic în bolşevici, cari se aflau în conflict de ură cu lumea tuturor continentelor. Ajutorul nu s'a arătat, iar Sovietele au crescut şi mai mult în ameninţarea lor. Numai Reichul urmărea totul cu ochi atenţi şi calcula o prevenire a salvării Continentului din gura marei primejdii. Şi într'o bună zi înseşi StateleUnite vor fi recunoscătoare Germaniei pentru uriaşa acţiune pe care o întreprinde azi, secondată de toate popoarele Europei creştine, conştiente de sensul operei noui şi durabile ce se află la capătul acestei lupte.

Vremea pescuitului în apele tulburi ale Europei s'a sfârşit. E o îndeletnicire ce nu mai prezintă nici-o şansă de reuşită şi de rentabilitate pentru Anglia şi Statele Unite. Ele trebue să privească limpede situaţia şi să se împace cu această realitate, dacă ţin să se încadreze în făgaş de lume şi de viaţă nouă, adăugând aportul lor la fericirea de mâine a omenirii.

COPIII LUI VASILE ŢANŢU

Acum când ne-am reîntors acasă în Basarabia şi Bucovina, pe lângă ruinele şi jaful rămase de pe urma bolşevicilor, am dat peste-o durere şi mai mare. Lipsa fraţilor noştri. In timpul anului de stăpânire comunistă, toate persoanele mai de vază au fost arestate şi duse în ţara de ghiaţă a Siberiei sau în alte depărtări comuniste, de muncă, de silnicie, de chin.

Toţi câţi au avut o oarecare însărcinare administrativă, sau cei cari s'au dovedit români buni, au fost ridicaţi dela casele lor, despărţiţi de familie şi înstrăinaţi.

Mulţi au fost ridicaţi din sate numai pentru vina că erau buni gospodari. Sub comunişti e o crimă să fii gospodar cu rost şi numai golănimea are marca trecere în organizaţia lor ticăloasă.

In afară de cei ridicaţi în timpul anului de stăpânire, bolşevicii, îndată ce-au simţit că s'apropie războiul, au luat dela vetrele lor mii şi mii de români, pornindu-i pe bărbaţi într'o parte, pe femei în alte părţi, pe copii aiurea, iar din ziua când a început războiul, fraţii noştri, cei mai mulţi, au fost omorîţi şi îngropaţi, în ascuns, cine ştie unde.

Zilele trecute s'au descoperit în Chişinău morminte în care cei omorîţi erau înghesuiţi unii peste alţii. Trupurile erau aşa de schingiuite, că nu se mai cunoşteau ale cui erau.

Printre cadavrele descoperite într'o groapă unde-au fost măcelăriţi 75 de inşi, au fost recunoscute 2 cadavre ale celor doi copii ai lui Vasile Ţanţu. Negreşit că aceşti tineri n'au putut avea altă vină decât că sunt urmaşii acelui mare naţionalist care a îndeplinit covârşitorul rol în lupta pentru unirea Basarabiei cu ţara-mamă.

Vasile Ţanţu, fecior de gospodar din jud. Lăpuşna, s'a zbuciumat toată viaţa pentru cauza naţională. Invăţător în sate moldoveneşti, cât a putut a semănat în sufletele de frate credinţa în Neam şi încrederea în ziua mare a izbăvirii.

In anul marilor prefaceri, în 1917, Vasile Ţanţu este un mare luptător pentru Unire. Blocul Moldovenesc îl alege preşedinte. In această mare cinste desfăşoară o însemnată activitate, reuşind să'nchege marea dorinţă pentru unirea tuturor moldovenilor.

Infiinţează, în 1918, societatea culturală „Făclia", în jurul căreia s'adună toţi cărturarii şi luptătorii basarabeni. Ţine întruniri, conferinţe, cursuri, scoate foaia „Făclia" şi împrăştie nu numai în Chişinău ci în toată Basarabia credinţa că numai prin unire provincia şi norodul basarabean poţ ajunge la înflorire.

Ales deputat în „Sfatul Ţării", Vasile Ţanţu luptă în bloc pentru împlinirea visului străbun. După unire este ales, în mai multe rânduri, deputat în România Mare. Fost prefect de Hotin şi de Lăpuşna, Vasile Ţanţu se menţine acelaş luptător pentru ţărănime.

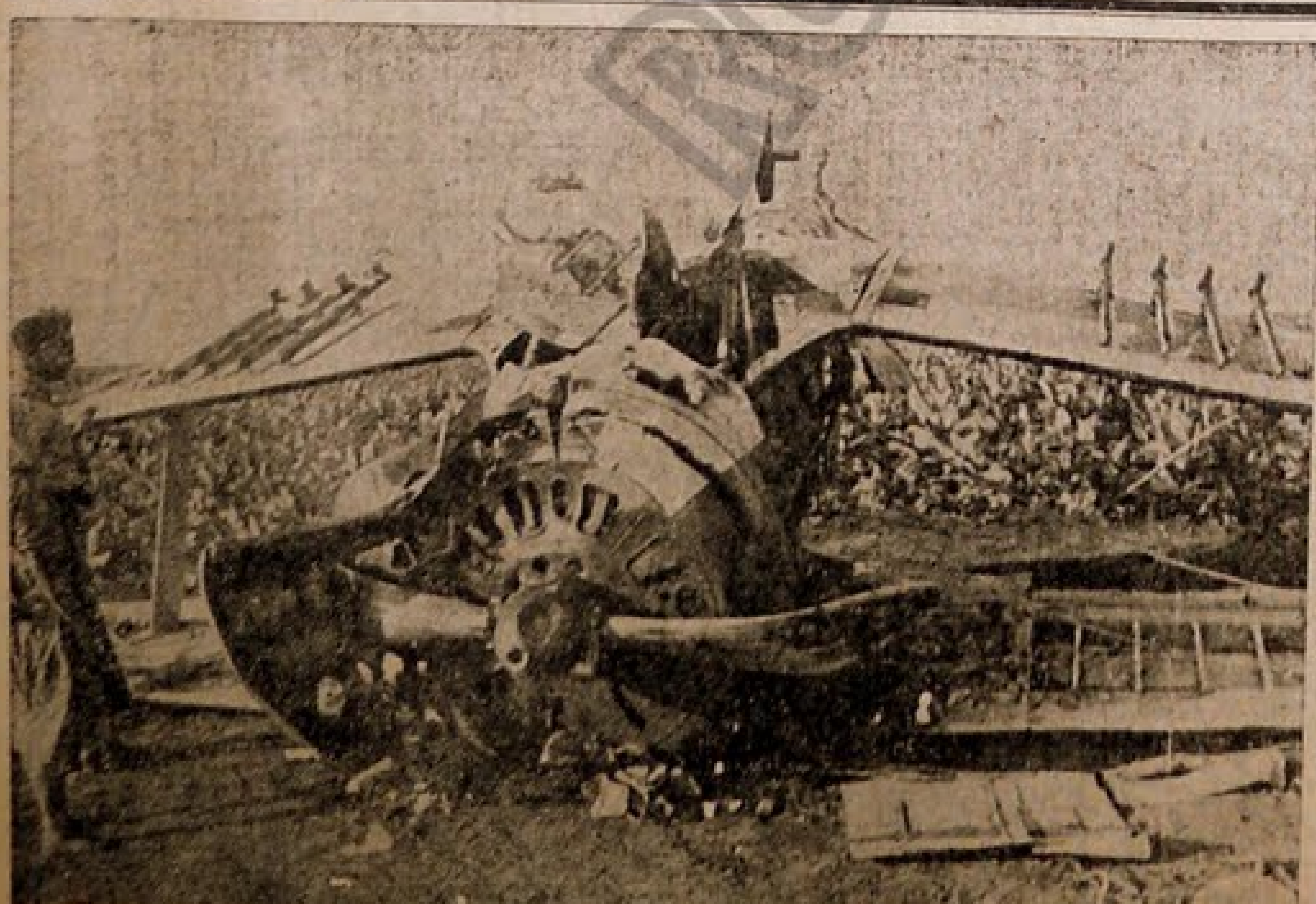
Desgustat de politica vremei, Vasiel Ţanţu se retrage în satul lui şi se face negustor între locuitorii cu cari a dus lupta.

Vasile Ţanţu a închis ochii în România întregită, în România, aşa cum a visat-o el. Dar viaţa lui jertfită pentru ţară, trebuia, prin cei doi urmaşi, să deie istoriei româneşti alte jertfe.

Acolo, în lumea de dreaptă judecată, tatăl şi feciorii s'or întâlni, împăcaţi în veşnicie, că şi-au făcut datoria faţă de Neam şi cruce.

In hrisovul luptelor naţionale numele lor rămâne vrednică mărturie de românism pentru viitor.

D. Iov

Avion bolşevic, doborît de trupele noastre pe frontul din Ucraina

NAŢIUNEA E UNA

CU ARMATA NOASTRĂ LUPTATOARE

Războiul nu este numai o încercare de puteri, ci şi o încercare de probă pentru morala şi cugetul unei naţiuni. Germania renăscută în idealul de viaţă nouă al naţional-socialismului este biruitoare mereu, de doi ani de când ţine războiu şi va fi până la biruinţa finală, fiindcă germanul de pe front ştie că germanul rămas acasă, nu e un învârtit, ci un ostaş al naţiunei la rosturile lui. Intre diferitele categorii ale naţiunei în războiu nu sunt hotare despărţitoare; toţi, cot la cot, îşi fac datoria ca ţara să îşi ajungă ţelurile şi armata să iasă biruitoare.

In acest spirit ducem şi noi astăzi războiul sub conducerea mareşalului Ion Antonescu. Armata îşi face din plin datoria pe câmpurile de luptă, în faţa vrăjmaşului hain de la răsărit. Dar cei rămaşi acasă, unii la muncile câmpului dătător de hrană, alţii în fabricile de scule pentru război şi pentru cele trebuitoare traiului, iar ceilalţi la întreţinerea gospodăriei statului, nu sunt mai puţin la înălţimea vremurilor, făcându-şi datoria cu aceeaş conştiinţă ostăşească, ca şi cei de pe front. S'a văzut această înălţătoare manifestare de unire românească în fapta tineretului şcolar şi premilitar, astă vară, care a scos din greu ogoarele mobilizaţilor şi ale nevoiaşilor. Acum s'a întocmit o lege pentru rânduirea muncii în timp de război la fabrici, în ateliere şi în cancelarii. Naţiunea face front cu armata luptătoare, ca să se asigure biruinţa, în Sfânta cauză a jertfei noastre.

Dar lucrurile nu se opresc aici. Din toate părţile ţării, vin cele mai frumoase mărturii de strânsă unire românească, de dârză conştiinţă a datoriei fiecăruia de a-şi da tributul lui de faptă în efortul comun spre biruinţă. Femeile şi copilele noastre de prin şcoli au pornit să lucreze de zor haine calde de lână pentru ostaşii dragi din îndepărtatele poziţii ale frontului. In sălile de cursuri ale şcoalelor ca şi în casele unde se adună anume femeile pentru lucru, cu gândul la fii, la soţii sau la fraţii lor, se împletesc fiorii dragostei curate cu rândurile dese ale firelor de lână din veşmintele ce vor merge să încălzească trupuri vânjoase de ostaşi, acolo unde se scrie istoria de glorie a României înoite.

Intr'un sat din jurul Bucureştilor, un gospodar amărît că el e prea bătrân ca să meargă pe front şi că fiul lui cu minţile rătăcite îşi macină zilele într'un spital, a vrut să-şi aducă şi el, cum poate, dania lui în acest război. Omul e bogat şi de felul lui făcea negoţ cu laptele pe care îl vindea în Bucureşti. De la intrarea noastră în războiul sfânt de la răsărit, n'a mai înhămat calul la căruţa lui cu două roate şi n'a mai intrat în Capitală cu bidoanele pline. Vine în fiecare dimineaţă la bariera oraşului şi împarte laptele ostaşilor răniţi sau celor ce merg pe front sau sosesc de acolo. Şi moşneagul e fericit că n'a rămas deoparte din rosturile de război ale naţiunei.

Cu acest spirit nou, cu această conştiinţă solidară, biruinţa noastră este asigurată căci ostaşii de pe câmpurile de luptă ştiu că de acasă îi urmăreşte gândul celor dragi şi li sprijină fapta cu temeiu a tuturor.

D. I. Cucu

RĂSPUNSUL VĂDUVEI GENERALULUI VON SCHOBERT LA TELEGRAMA DE CONDOLEANŢE A D-LUI MAREŞAL ANTONESCU

Moartea eroică a generalului Eugen von Schobert, unul dintre cei mai distinşi comandanţi de cari dispune armata Marelui Reich German, a întristat sufletele româneşti, pentrucă pe lângă marile sale însuşiri militare era şi un prieten sincer şi convins al Ţării noastre.

La moartea lui, domnul Mareşal Antonescu a trimis o telegramă de condoleanţe văduvei generalului Schobert, la care s'a primit următorul răspuns:

„Excelenţă

Prea onorate d-le Mareşal!

Vă mulţumesc sincer pentru calda participare cu ocazia morţii eroice a soţului meu.

Nu este nevoie să vă mai asigur cât era de ataşat domniei voastre şi Ţării domniei voastre.

Ştiu că colaborarea cu domnia voastră se sprijinea pe cea mai sinceră prietenie şi soţul meu era oricând gata să facă şi să îndeplinească totul pentru Ţara domniei voastre şi

In special vă mulţumesc încă pentru cuvintele domniei voastre calde spuse la mormântul soţului meu şi înalta distincţie acordată.

O voiu păstra ca pe un sfânt talisman.

A domniei Voastre

ALICE v. SCHOBERT"

CULTURA POPORULUI

Sat Transnistrian

CURSURILE ȚĂRĂNEȘTI

Una dintre cele mai frumoase activități, înscrisă în programul unui cămin cultural, sunt desigur Cursurile Țărănești.

Când ne gândim la valoarea teoretică și mai ales practică a acestor cursuri, nu greșim cu nimic dacă spunem respicat că, n'ar trebui să existe cămine culturale care să nu aibă organizate aceste folositoare cursuri la sate. Cursurile țărănești, sunt puse exclusiv în slujba satelor noastre, oropsite de soartă în trecut. Rolul lor a fost totdeauna de o valoare capitală.

Astăzi, căminele culturale, sunt încadrate în noua așezare, iar forța și mișcarea curat românească, ne ajută, intră în concretele căminelor și lucrează cot la cot cu noi.

Trezirea conștiinței naționale, așa cum o cer timpurile; încadrarea satului și contopirea lui în noua ordine de stat; cinstirea jertfei eroilor căzuți pentru Patrie, pentru salvarea ei în diferite ocazii; înfrățirea și înălțarea sufletelor, închegarea lor într'un tot românesc și trezirea lor pentru apărarea ființei Statului, pentru mărirea și desvoltarea lui în curatul spirit românesc; clădirea voinței pentru a învinge în viață și aduce visatul sat românesc către acelaș ideal; sunt motive care cer organizarea cât mai grabnică și cu concursul tuturor oficialităților, a cursurilor țărănești pe lângă căminele culturale.

Mizeria care s'a încuibat în satele noastre și care trebue înlăturată; subalimentarea care trebue înlocuită cu o bună alimentare; munca rațională, producția agricolă care trebue să fie ceeace vrem; înființarea și desvoltarea cooperativelor; înlăturarea analfabetismului care este o rușine; pericolul boalelor sociale, etc. sunt alte motive pentru care în trecut, s'au înființat cursurile țărănești și care azi cer desvoltarea lor.

O bună gospodină, unde să-și desăvârșească însușirile sale? Unde poate învăța mai bine și practic din ale gospodăriei? La cursurile țărănești, sunt răspunsurile isteței noastre țărance.

O gospodină începătoare, unde poate învăța, ca din puțin să pregătească o masă îndestulată, să aibă o casă împodobită, curată și aerisită, copii bine crescuți și îngrijiți, etc? Prin cursurile țărănești.

Sătenii noștri, tineri și bătrâni, femei și bărbați, (cea mai curată pătură românească) dornici de progres, de învățătură unde să se adune? Unde să se informeze? Dela răuvoitori, dela dușmanii lui? Nu! Trebue să se informeze la Căminul Cultural și să învețe la Cursurile Țărănești.

Astăzi mai mult ca oricând în angrenajul statului, ne trebue un țăran conștient de rolul lui ca român și în cel mai mare grad să aibă simțul răspunderei față de semeni, față de stat.

Cursurile Țărănești și într'o măsură mult mai mare, Școalele Țărănești și Superioare Țărănești, dau sătenilor noștri aceste însușiri și-i fac folositori Statului.

Atât din experiența proprie cât și din experiența altora, dau mai jos câteva din principiile care stau la baza acestor cursuri pentru a da rezultate cât mai frumoase:

a) Cursurile să se țină iarna, așa cum prevăd instrucțiunile Fundației.

b) Aceste cursuri să se țină numai sub supravegherea căminului care la rândul lui va fi supravegheat de organele în drept ale Fundației.

c) Cursurile, pe lângă caracterul agricol-practic gospodăresc, să aibă un caracter pronunțat, cât mai pronunțat național.

d) Materiile cele date de Fundație, avându-se în vedere nevoile locale.

e) Numărul cursiștilor să nu fie mai mare de 25—30 și recrutați numai prin alegere.

f) Pentru o bună frecvență, să nu se întrebuințeze sub nici un caz forța sau amenințările, ci puterea convingerei.

g) Profesori vor fi: învățătorii, preoții, inginerii, agronomii, doctorii, maeștrii, etc. Când lipsește un specialist, să-l caute. Folosul adus cursiștilor, va întrece oboseala și chiar plata, dacă ar fi plătit.

h) Profesorii să trezească în sufletul cursiștilor tainele ascunse și pe rădăcina lor să caute a desvolta pe cele bune (virtuțile).

i) Să existe strânsă legătură sufletească, între elevi și profesori.

j) Să nu se împrumute metode și învoare care sunt străine de sufletul săteanului.

k) Să nu se intervină decât acolo unde trebue, pentru a nu opri din inițiative și a nu seca sau închirci, originalitatea țăranului nostru.

l) Să veghem la întărirea și desvoltarea datinilor și obiceiurilor noastre românești.

m) Să-i învățăm a vorbi și scrie curat românește.

n) Punerea exemplului, să joace cel mai mare rol.

o) Punctualitatea la cursuri, desăvârșită.

p) În orișice moment să ținem seamă de mediu și mai ales de realitatea satului, ce variază dela regiune la regiune și chiar dela sat la sat.

r) La terminarea cursurilor, să se facă excursiuni în regiune care pot fi luate ca exemplu: în agricultură, în gospodărie, în portul național, etc. sau pentru a cunoaște centre industriale și locuri renumite pentru frumusețile naturei.

s) După terminarea cursurilor, absolvenții să fie îndrumați mai departe și urmăriți, de felul cum aplică cele învățate în gospodăria lor.

Bine organizate și conduse de oameni cu suflet, Cursurile Țărănești devin în adevăr „școli populare, școli ale Națiunei".

Vasile Bertea
înv.
Fost inspector al Fundației

RĂBOJUL CĂMINELOR CULTURALE

-- Recunoștința armatei --

Refugiații s'au întors la ei acasă. Cei cari au stat ascunși de frica bolșevicilor au ieșit din ascunzișuri și au venit între cei dragi ai lor. Peste tot se vede și se simte intronată iar libertatea, îngăduința, prietenia, liniștea și încrederea.

Somnul tuturor este fără tresăriri de așteptare și teamă. Fiecare știe ce-i este îngăduit să facă și ce nu-i este. Legea este una și aceiaș pentru toți. Nu te sfiești de nimeni dacă mergi pe drumul cel drept. Privești pe om drept în ochi, cu gând curat, pentru că știi că el face la fel. Muncești cu plăcere și nădejde pentru că știi că rodul muncii tale este al tău și al familiei tale și că nu poate nimeni să-ți răpească din al tău fără pedeapsă. Viața îți este asigurată. Familia, părinții tăi, soția ta, copiii tăi, — adică tot ce dă un farmec vieții și o încălzește și o face plăcută de trăit, este apărată și respectată. Te poți întâlni și vorbi cu cine îți place fără să te ferești de nimeni, fiindcă știi că nu te iscodește și nu te pândește nimeni. Când ieși în pragul casei și te uiți la câte ai isbutit să-ți aduni în gospodărie, simți că n'ai muncit în zadar și că ai de ce munci și de acum înainte. Duminica și sărbătoarea nu te oprește nimeni să te duci la Sfânta biserică, care este deschisă și primitoare, unde te poți închina și mulțumi lui Dumnezeu că îți dă putința să trăești liber într'o țară frumoasă, bogată și liberă, în care viața și avutul îți sunt apărate, în care limba și credința ta sunt cele ale țării și neamului din care faci parte.

Toate acestea erau pierdute până acum trei luni. Zeci de mii de refugiați din Basarabia oftau fără de nădejdea unei apropiate reîntoarceri acasă. Cei rămași în provincie își dădeau seama că pe fiecare zi se înrăutățește soarta lor și nu aveau credința că s'ar putea schimba situația cea tristă dela o zi la alta.

Și totuși minunea aceasta a fost săvârșită datorită armatei noastre românești și armatei germane, aliata ei.

De pretutindeni se ridică sentiment de recunoștință pentru desrobitori care prinde glas, cum vom arăta mai jos și care se manifestă din ce în ce mai răsunător.

Căminul cultural „Voevodul Mihai" din comuna Trebisăuți, județul Hotin, — unul dintre zeci de cămine cari au făcut la fel, — ascultând chemarea pe care i-o făcea obștea satului de a concretiza sentimentul recunoștinței celor scăpați de urgie, — a strâns dela locuitori pentru răniții din spitalele militare din orașul Cernăuți următoarele: 920 kgr. făină albă calit. I; 329 păsări; 2.600 ouă; 17 kgr. unt; 60 kg. brânză de vacă; 310 kgr. ceapă; 20 kgr. usturoi; 30 kgr. varză și 17 kgr. morcovi. Toate aceste alimente după prețul din acea localitate valorează 75.500 lei, iar după cel din București 100.000 lei. Au mai adunat și 1700 lei și au trimis totul cu căruțe din sat și cu delegat anume, la conducătorii spitalelor cu vitejii răniți în războiul desrobirii.

Sfatul Căminului a înmânat delegatului lor și următoarea scrisoare din partea Obștii Moldovenilor din Trebisăuți către ostașii răniți și prin ei către întreaga armată:

„Dragi Ostași, frați de acelaș sânge și de acelaș lege, — prin vitregia soartei am suferit groaznic timp de un an. Blestemata zi de 28 Iunie 1940 ne-a aruncat în ghiarele nemiloase ale barbarilor bolșevici care și-au bătut joc de vetrele noastre, de biserica noastră strămoșească, pângărind pământul strămoșilor noștri.

Dar Bunul Dumnezeu n'a mai putut răbda îndelung suferințele creștinilor Români de pe plaiurile vechei Moldove a lui Ștefan Cel Mare și Sfânt și ridicând în fruntea Țării pe marele Român, Mareșalul Ion Antonescu, a pornit, alături de oștile Germaniei, Războiul Sfânt pentru Dreptatea Românească și pentru izbăvirea omenirii de pericolul comunist.

Voi, dragi ostași, trimiși de Patria Mamă, ați spălat prin sângele vostru rușinea Țării, — aducându-ne libertatea sfânta libertate care este mai presus de orice în viața omului.

Voi ne-ați adus liniștea sufletească și alinarea celor ce și-au pierdut pe cei dragi prin temnițele bolșevicilor și prin ghețurile Siberiei.

Dumnezeu să vă fericească pe toți și pe cei pe care i-ați lăsat pe la vetrele voastre.

Iar noi Moldovenii din Trebisăuți strânși în jurul Căminului cultural, ne îndreptăm către voi gândul nostru de dragoste și adâncă recunoștință, pentru jertfa voastră, rugându-vă să primiți din partea noastră obolul satului în alimente pe care vi le trimitem cu toată dragostea și bucuria noastră.

Vremea ne cere, Țara ne poruncește, să ne îndeplinim datoria sfântă; cei cu sabia, cu sabia, cei cu cartea, cu cartea, cei cu munca cu munca, pentru ca toți la un loc, mână în mână și gând în gând să clădim viitorul Țării pe care voi l-ați scris cu sângele vostru în Istoria Neamului și în Istoria Lumii.

Cinste și Mărire Vouă! Trăiască ostașul Român, Trăiască Regele Țării, Trăiască Conducătorul Statului, Mareșalul Ion Antonescu, Trăiască Armatele Aliate!"

Acestea sunt cuvintele, simțimintele și gândurile locuitorilor din Trebisăuți — cărturari și plugari; — ele sunt însă și ale tuturor locuitorilor Bucovinei de Nord și al Basarabiei scoși de armata României și a Românimei, de sub tăvălugul bolșevic.

Recunoștința va încălzi și lumina sufletului lor câteva zile vor avea și va rămâne moștenire urmașilor ce se vor sălășlui de-apururi între români și pământul lor românesc datorită conducătorilor înțelepți și armatei biruitoare.

Ion Dârzu

Recolta cânepei în Bucovina

CONDEERI BASARABENI

În noua eră de viață românească, sortită prin jertfe crâncene, provinciilor desrobite, va trebui de dus încă un înverșunat război: în primul rând lupta va trebui dată pe tărâm spiritual și aici își vor avea un rol covârșitor condeerii basarabeni, pentru Basarabia.

În această eră nouă, ei vor fi ostașii din primele linii.

Războiul va fi greu și va pretinde o muncă titanică, din partea tuturor, căci acolo pe unde au trecut teroarea și anarhia, de astăzi înainte, e drept și omenesc, să tronează ca un simbol adevărul și frumosul.

În locul ruinelor din sufletele mulțimii, apostolii frumosului vor trebui să construiască o nouă concepție de viață, o nouă orientare a mulțimii.

Peste rănile trecutului, ei vor așterne în cântece line, tot sufletul lor blajin și blând, toată dragostea imensă, de care s'au arătat vrednici în atâtea rânduri.

În ceia ce vor construi de acum înainte, va trebui de pus suflet, mult suflet, căci „cultura fără de suflet, — după cum a precizat Mareșalul Antonescu, într'o cuvântare în Noembrie 1940, — e ca soarele împânzit de nori. Luminează, dar nu încălzește".

Și dragostea noastră de astăzi și de mâine, trebue să se răsfrângă cu mai multă grijă, cu mai mare atenție, peste tinerii condeeri basarabeni dela care sperăm și pretindem sacrificii.

Dacă până în Iunie 1940, acești copii singuratici, înfrățiți cu zările senine și cu potecile codrilor, nu reprezentau decât niște lunatici care stingherеau, în această eră de viață nouă, ei trebue să fie ceia ce sunt.

Să ne legăm deci nădejdile cu toată încrederea, de: Sergiu Matei Nica, rănit pe frontul Odessei și aflat în clipa când scriu aceste rânduri într'un spital din Capitală, în convalescență, un copil îndrăgostit până la sacrificiu de Basarabia lui voevodală.

Dacă până acum s'a mulțumit să colaboreze la diferite reviste din țară, cu „versuri natale" în care aducea toată mireasma șesurilor și a codrilor basarabeni, să sperăm că deacum înainte ne va bucura cu volume, scrisul lui fiind proaspăt și plăcut.

Neculai V. Coban, reprezintă o nădejde și o fală. Tânăr încă, ne-a dat din sbuciumul vieții lui și al vremurilor aspre ce ni le-a rezervat soarta, vreo trei-patru volumașe de poezii, minunate fredonări de simțiminte înalte.

Prin „Casa de pe Prut", care o scoate în curând în a II-a ediție și „Cântece de acasă" apărută chiar zilele acestea, Neculai V. Coban își fixează, sigur, un loc de cinste în galeria condeerilor basarabeni.

Alexandru Lungu și Sergiu Grosu, sunt două nume care, la o vârstă fragedă încă, s'au afirmat ca reale talente ce cinstesc mult provincia lor natală.

Și, printre aceștia, mai sunt încă mulți alții, care merită a fi relevați, nu de noi, prietenii lor, ci de acei care îi pretind Basarabiei valori.

Oricum, acolo, la marginea de răsărit a țării, vibrează, intens, sufletul suav al condeerilor basarabeni.

Dominte Timonu

LEANA

Leană, Leană,
mi-ai crescut în suflet ca o buruiană,
floare de amurg a stelei singulare
ascuțișul ochilor tăi clari nu-l are.

Inima se tulbură cu brumă în soare,
somnul nu mă caută și seara doare,
șerpii sângelui se încolăcesc prin vine
ca în munte 'nzăpezitele lovine.

Lângă îngerul duminicii, inele
aburesc de dor, ca sunetu'n cinele.
Tu te 'nalți din sufletu-mi ca o dumbravă
fără vârstă, fără moarte, numai slavă

Din rusaliile stelei, constelații
înnoptează lângă tine, peste spații
iar creșterea gătelii din livadă
roiu de floare-ți pregătește să te vadă.

De-oi cunoaște anii din copilărie,
cum s'au adâncit în zarea aurie

și cum caută învierii o cetate,
ca să nu mai poată nimenea răzbate

Până la hotarele înzăpezite,
unde nu ajung colindele, păzite
de stelarii căpcăuni, să nu s'adune
lângă satul fără nesfințite dune,

Preajma ți-o cunoaște nesfârșitul dor,
trupul și-l descântă în liturgic cor,
ți s'arunc'amurgurile 'n păr și 'n geană,

Leană, Leană.

GEORGE DRUMUR

AMINTIRI ROMÂNEȘTI ÎN UCRAINA ȘI CRIMEIA

In Ucraina, pe unde ne poartă azi ostașul nostru, făcând isprăvi de istorie românească, aduceri aminte ne duc pe urmele altor isprăvi românești prin aceleași locuri ale Răsăritului. Străbătând sate de Moldovă prelungită peste Nistru, ai noștri au întâlnit între alte nume de sate, unele ce amintesc familii de boieri români, cum e Catargiu și Cantacuzino. In satul Kantacuzenca, pe apa Bugului, fruntașul basarabean Zamfir Arbore a auzit un vechi cântec căzăcesc din care a notat numai această frântură: **„Au venit la noi Moldoveni, toți călări și toți frumoși, s'au așezat aici și ne-am înfrățit cu ei"**. Când puterea militară a Moldovei a fost desființată de Turci prin cuprinderea cetăților și oprirea garnizoanelor, căpitanii de oaste nu și-au plecat grumazul. Oameni deprinși cu meșteșugul armelor de luptă, cu sufletele dornice de fapte vitejești nu s'au putut apuca de o muncă așezată și au plecat peste hotare să ducă aiurea faima neamului pe câmpuri de bătălie. Unii s'au dus la Unguri, alții la Poloni și alții la Cazaci.

In regimentele de gardă ale regilor poloni au fost mulți căpitani de bun sânge românesc din această Moldovă eroică. Iar la Cazaci au ajuns comandanți sau hatmani: un Lobodă, Dumitrașcu, Raia, Dănilă Apostol, Ion Potcoavă cel frumos și atât de voinic că frângea între degete o potcoavă de fier. Alți feciori de boieri, câte un Catargi ori Cantacuzino, au plecat cu țărani ostași de pe moșiile lor ca să se așeze în Tătaria peste Nistru în locuri pustii, întemeind acolo sate și dând Tătarilor o dijmă oarecare. Cu multe veacuri înaintea acestora, când Țările Române încă nu-și așezară hotarele întemeiate, prin zorii veacului al XIII-lea, un voevod Ploscănea din aceste părți de Transnistria, odinioară stăpânită și de regele dac Boerebista, ia parte alături de Tătari împotriva prinților ruși dela Kiew, care năzuiau cu cuceririle spre pământurile lor, pământurile noastre de astăzi.

Dar mai găsim vechi isprăvi românești și pe ape, dealungul Mării Negre până și Crimeea. Mânați de setea câștigurilor, negustori italieni din orașul Genova au ajuns cu corăbiile lor încărcate cu mărfuri la gura Nistrului — la Cetatea Albă și la gurile Dunării — la Chilia. Pe toată coasta Tatariei, în Crimeea, erau presărate magazii și case de negustori închise între grele ziduri de cetate. Însemnările comerciale ale acestor cetăți-porturi cuprind multe nume de români aduși de afaceri peste Mare, unii ca marinari, alții ca apărători ai depozitelor. Pe lângă acești vestiți negustori și corăbieri din Genova ne-am făcut ucenicia profesiilor Mării în aceste părți. Suntem în veacul al XV-lea. Găsim în solda lor la porturile de acolo nume de români ca alde: Radu, Stoica, Stancu, Dumitru, Ion Valahul din Suceava, pe Bartolomeu din Cetatea Albă și câți or mai fi fost trecuți prin condicele de afaceri pierdute ale vestitului port italian Genova. In acele vremuri către locul unde Niprul își aruncă apele în Marea Neagră cam pela Cherson și pe unde azi soldatul român a ridicat un steag de glorie, era o cetate negustorească cu numele Lerici, cumpărată ori cucerită „dela Tătari de către 5 frați genovezi. Fiind în vecinătatea pământurilor Hanului dela Crâm, cei 5 frați mai trăgeau folosse și din răscumpărarea creștinilor robiți de Tătari. Creștinii eliberați plăteau Genovezilor o sumă mai mare decât prețul răscumpărării lor din mâini tătărești. Așa se întâmplă cu 14 Moldoveni din Cetatea Albă. Ori că Genovezii or fi cerut prea mulți galbeni, ori că Petru Aron, Domnul Moldovei, găsi prilejul nemerit să pună mâna pe cetățuie, destul că pârcălabii Cetății Albe trimiseră un pâlc de Moldoveni sub cuvânt că vor să pescuiască în fața cetății Lerici. Ca și cum ar fi înțeleși, cei 14 prinși din cetate, la vederea fraților lor se răsculară ucizând paznicii și deschiseră porțile cetei de Moldoveni. Asaltul isbutind, toți cei scăpați cu viață, împreună cu stăpânii cetățuiei, fură luați prizonieri. Se așeză aici straje românească în numele Domnului Moldovei. Zadarnic au încercat frații genovezi să-și răscumpere cetatea, zadarnic a trimis Genova soli Moldovei pentru eliberarea cetățuiei Lerici, zadarnic s'au arătat corăbii genoveze la Lerici și Cetatea Albă. Moldovenii însă nu s'au speriat de atac și au ținut mult timp garnizoană în cetățuia tătărească dela gura Niprului. Având nevoe de „grâu moldovenesc ce ține bine la transportul pe mare", genovezii făcură mai departe comerț cu Cetatea Albă ca și când nimic nu s'ar fi întâmplat. De altfel aceasta era și porunca Guvernului genovez către corăbierii ei din Marea Neagră că nu trebuesc rupte legăturile de afaceri cu Moldova, „și e mai bine să vă prefaceți și să zăboviți până vor veni timpuri mai bune când veți fi îndemnați să vă gândiți la redobândirea cetățuiei Lerici". Nici Ștefan cel Mare n'a dat cetatea și a stăpânit-o Moldova, până când a fost cucerită de Turci. Dela gurile Dunării până în Crimeea am deprins întâile meșteșuguri ale vieții de Mare; dinspre aceste zări albastre ni s'a deschis ispita câștigurilor venite peste ape, și tot pe aici s'au petrecut întâiele fapte de istorie marinărească română. Dorul de larg, nevoia căilor pe apă, pe unde „să răsufle țara", au simțit-o Domnii noștri din întâile zile ale înscăunării lor. Când voevozii Munteniei și ai Moldovei și-au întins stăpânirea până la pragurile Dunării și până la Marea cea Mare", au găsit aici Români statorniciți la munca din vaduri de corăbii și la pescuitul atât de căutat. Politica întâilor noștri descălicători pe țărmuri de ape a fost să asigure Țărilor Române un hotar tare, apărat cu cetăți la vadurile de trecere și o stăpânire a limanurilor de corăbii, unde să se facă schimburile comerciale pe drumurile care merg.

Poate că din aceste vremuri de marinărie românească a rămas în Moldova întregită cu Basarabia jocul „corăghiasca" ale cărei mișcări amintesc legănări de valuri și manevra frânghiilor cum și o datină la nunți: darurile făcute de mire miresii sunt puse într'un ciur acoperit, poreclit „corabia" iar vornicelul este numit „corăbier". Când merge la mireasă cu corabia încărcată de daruri, el rostește o orație în care se laudă cu umbletul lui pe mări cu corabia, până la Țarigrad, de unde a adus asemenea minuni de podoabe.

Și corăbierul, adică vornicelul, scoate darurile din corabie adică din ciur și le dă miresii.

Să vă povestesc acum, ca încheere, cum marinarii noștri au păcălit pe bolșevicii din Sevastopol (Crimeea), acum 23 de ani pe vremea răscoalei lor. In 1918, când vapoarele noastre de pasageri se aflau la Sevastopol, marinarii români simțiră că revoluționarii ruși au de gând să-i debarce ca să-i înlocuiască cu marinari bolșevici. Ai noștri au ținut sfat în taină ce să facă ca să nu se întâmple o asemenea rușine națională. Bunul simț românesc a scăpat obrazul Țării din răzmerița dela Sevastopol. „Hai să ne facem frate cu dracul până om trece puntea"! și-au zis ei în cor. Și s'au prefăcut că sunt bolșevici din tălpi până'n picioare. S'au înțeles cu ofițerii să se lase arestați, au ridicat steaguri roșii la catarge și și-au ales, chipurile, după moda rusească un comisar al poporului dintre ei. A doua zi, când au venit echipagiile rusești să le ia locul, ai noștri s'au înfățișat ca bolșevici în toată legea. Fiindcă bolșevicii români uitaseră să ascundă portretele Familiei Regale așezate în saloanele vaselor, Comisarul Poporului din Sevastopol observându-le, porunci să fie aruncate în Mare.

— Tovarăși, să împlinim porunca tovarășului (numele rusesc îmi scăpă) răspunse „capul Comitetului revoluționar român".

Și se prefăcu că smulge tablourile trecându-le din mână în mână până la capătul vasului.

— Harașo, tavarăș! răspunseră bolșevicii adevărați.

După încheerea păcii, când să plece vapoarele noastre spre țară, „Comitetul Marinarilor revoluționari români" cerură dela tovarășii ruși să le dea pe mână ofițerii închiși ca să-i ducă în România spânzurați de catarge. Rugămintea le-a fost împlinită. Vasele românești porniră spre țară cu viteza cea mai mare. Cum au ieșit din văzul vaselor bolșevice, steagurile românești s'au ridicat în locul celor roșii, tablourile Familiei Regale au fost așezate la locurile cuvenite, iar ofițerii și-au luat posturile de comandă. Teatrul ce se jucase în apele rusești se sfârșise. La Sulina, paznicul farului anunță sosirea unor vase necunoscute. Curând spaima Sulinenilor se prefăcu în bucurie. Erau vapoare românești împodobite cu mândre steaguri de sărbătoare și cu ofițeri la locurile lor. Unul din ofițeri de emoție, — ne povestește bătrânul marinar Comandor Negulescu — a înnebunit și s'a aruncat în Dunăre.

A fost singura notă tristă...

Ap. D. Culea

CUVÂNTAREA CANCELARULUI HITLER ADRESATĂ INTREGEI LUMI

„Am găsit în persoana Mareşalului Antonescu un om de onoare, care şi-a respectat cu sfinţenie cuvântul dat"

BERLIN, 3 (Rador). — Fuehrerul a luat cuvântul Vineri, cu prilejul inaugurării operei ajutorului de iarnă pe 1941-1942.

Inainte de cuvântarea Fuehrerului, a vorbit d. Goebbels, ministrul propagandei, care a arătat că Fuehrerul a venit anume la Berlin pentru o zi, ca să asiste la această ceremonie şi să-şi rostească discursul.

Rezumând acţiunea ajutorului de iarnă, d. dr. Goebbels a declarat că germanii au subscris o sumă de 916 milioane mărci, adică de două ori mai mult decât anul trecut. In ultimii opt ani, poporul german a oferit spontan peste 4 miliarde de mărci pentru opera de asistenţă socială.

DISCURSUL FUEHRERULUI

A luat apoi cuvântul Fuehrerul, al cărui discurs îl redăm după textul transmis de Agenţia D. N. B.

Fuehrerul a început, arătând că scopul discursului său nu este de a răspunde vreunuia dintre oamenii de stat cari în ultimul timp s'au arătat miraţi de lunga lui tăcere şi că lumea va putea să judece într'o zi ce a fost mai important în cursul lunilor din urmă: discursurile d-lui Churchill sau acţiunile Fuehrerului.

Mai departe, Fuehrerul a subliniat faptul că i-a fost destul de greu să poată lua parte la această ceremonie, deoarece chiar în acest moment au fost începute pe frontul oriental operaţiuni care pregătesc un nou eveniment formidabil.

O OPERAŢIUNE DE PROPORŢII URIAŞE IN CURS

„De 48 de ore a început o nouă operaţiune de proporţii uriaşe. Ea va contribui la sdrobirea inamicului dela răsărit.

In numele milioanelor de luptători, Fuehrerul a cerut Patriei ca, la toate celelalte jertfe ale acestui an, să adauge şi jertfa ajutorului de iarnă.

El a subliniat că lupta începută la 22 Iunie este o luptă de o însemnătate hotărîtoare mondială. Numai viitorul va putea judeca toată amploare şi toată importanţa acestui eveniment. Judecata viitorului va arăta că o eră nouă începe cu această luptă.

Fuehrerul a amintit apoi că lupta aceasta el n'a voit-o, căci el a urmărit totdeauna o singură ţintă şi anume acea care este definită în esenţa ei de programul partidului naţional-socialist.

„Niciodată nu mi-am călcat credinţa faţă de această ţintă şi niciodată nu mi-am părăsit programul. Lucrările de pace din timpul acestor ani sunt pur şi simplu unice. Nici eu, nici noi toţi n'am fi avut nevoie de acest război, căci operele noastre de pace ar fi fost suficiente pentru a înscrie numele nostru în veşnicie. De altfel noi nu ajunsesem câtuşi de puţin la capătul creaţiunilor noastre, ba în unele domenii eram abia la început".

Fuehrerul a atras atenţia asupra principiilor pe care le-a pus la temelia străduinţelor sale.

„In primul rând: consolidarea internă a naţiunei germane; în al doilea rând, obţinerea egalităţii de drepturi în afară; iar în al treilea rând, unirea poporului german şi, prin aceasta, restabilirea unei stări naturale, care fusese doar întreruptă artificial vreme de veacuri".

GERMANIA NU A DORIT RĂZBOIUL

Fuehrerul a arătat că prin acest fapt nu se avea în vedere deslănţuirea unui război. Dar un lucru era sigur — a subliniat el — şi anume că noi nu voim în nici un chip să renunţăm la restabilirea libertăţii germane şi la câteva condiţii necesare renaşterii germane. In această privinţă am făcut lumii un mare număr de propuneri. Dar toate ofertele de pace pe care le-am adresat lumii, propunerile de desarmare, propunerile de a stabili o economie sănătoasă şi o ordine nouă, toate au fost respinse.

Cu toate acestea, noi am izbutit încet-încet, printr'o muncă de pace intensă pe o perioadă de mai mulţi ani, să executăm nu numai marea reformă internă, ci să începem ,' unirea naţiunii germane, crearea Marelui Reich German şi reincorporarea milioanelor de compatrioţi germani în sânul patriei lor, punând astfel din nou la dispoziţia poporului german greutatea numărului acestor compatrioţi şi forţa lor politică.

In această vreme, am izbutit să câştig un anumit număr de aliaţi, în fruntea cărora era Italia, cu al cărei om de stat conducător sunt legat prin prietenie, printr'o prietenie adâncă şi intimă. (Vii aplauze) Deasemenea, relaţiile noastre cu Japonia s'au ameliorat mereu. In plus, aveam în Europa un anumit număr de popoare şi de state care manifestaseră de mult faţă de noi o simpatie şi o amiciţie mereu statornice, în primul rând Ungaria şi câteva state nordice.

Răspunderea este a unei minorităţi care a fost ajutată de jidovimea internaţională

La aceste popoare s'au mai adăugat şi altele, dar din fericire nu şi acel popor a cărui amiciţie am voit cel mai mult în viaţa mea să mi-o asigur şi anume poporul britanic. Răspunderea nu o poartă poporul englez în totalitatea lui; răspunzători sunt câţiva oameni cari, în ura lor sălbatecă şi neînţelegătoare, sabotau orice încercare de apropiere de acest fel, ***ajutaţi în această acţiune de acel duşman mondial internaţional al lumii, pe care îl cunoaştem toţi şi care este jidovimea internaţională.***

D. CHURCHILL A STRIGAT MEREU „VREAU SĂ AM UN RĂZBOI"

Şi atunci, exact ca în 1914, a venit ziua în care a trebuit să fie luată o mare hotărîre. Este ştiut că n'am ezitat să o iau, căci eram convins de faptul următor: dacă prin măsurile şi prin propunerile mele, amiciţia Angliei n'a putut fi câştigată, ea nu va mai fi câştigată nici în viitor şi atunci nu mai rămânea decât lupta. Aşa fiind, sunt recunoscător soartei că această luptă poate fi dusă sub conducerea mea. (Aplauze frenetice).

Sunt deplin încredinţat şi astăzi că o înţelegere cu aceşti oameni este absolut imposibilă. In timpul tuturor acestor luni în care mă străduisem să obţin o înţelegere, d. Churchill nu făcuse altceva decât să strige mereu: Vreau să am un război. Războiul acesta al său l-a avut în cele din urmă. Şi toţi tovarăşii lui întru război, cari pretindeau că va fi un război încântător, cari se felicitau la 1 Septembrie 1939 de viitorul „război încântător" vor gândi astăzi cu totul altfel, cred eu, despre acest „război încântător". Iar, dacă, din întâmplare ei n'au ştiut încă până în prezent că acest război nu va fi câtuşi de puţin o afacere amuzantă pentru Anglia, ei îşi vor da seama de acest lucru la sfârşit, fiţi tot atât de siguri de aceasta pe cât sunteţi de siguri că eu mă găsesc acum în faţa voastră.

GERMANIA IŞI SDROBEŞTE ADVERSARII UNII DUPĂ ALŢII

Toţi aceşti amatori de război din Lumea Veche ca şi din Lumea Nouă, au isbutit în sfârşit să se servească de Polonia. In acel moment, Anglia nu cerşia încă ajutoare în toate părţile lumii, ci promitea cu generozitate ajutorul său oricui era dispus să-l primească.

Am făcut atunci Poloniei — tocmai Poloniei — propuneri despre care astăzi, când evenimentele au evoluat într'un chip pe care noi nu l-am voit, sunt silit să spun că numai Providenţa Atotputernică a împiedecat atunci acceptarea ofertei mele. (Vii aplauze).

De atunci, se desfăşoară o luptă între adevăr şi minciună şi, ca totdeauna, această luptă se va termina prin triumful adevărului. Cu alte cuvinte, oricare ar fi minciunile jidovimii internaţionale şi ale complicilor săi democratici, ele nu vor putea schimba cu nimic faptele istorice. Iar faptul istoric este că de doi ani încoace Germania îşi sdrobeşte adversarii unii după alţii. (Aplauze frenetice).

Indată după prima ciocnire, mâna mea s'a întins din nou. Am fost însă respins, şi de atunci am văzut că beliciştii d-lui Churchill şi complicii săi au profitat d, orice ofertă de pace făcută de mine pentru a declara că ar constitue o dovadă a slăbiciunii noastre.

De aceea, am renunţat de a mai încerca această cale. Nu poate exista decât o singură decizie clară, o decizie de însemnătate mondială valabilă pentru cei 100 de ani ce urmează.

RUSIA ŞI-A CĂLCAT ANGAJAMENTELE

Străduindu-mă neîncetat să limitez întinderea războiului, m'am hotărât în 1939 să trimit pe ministrul meu la Moscova. Aceasta însemna să-mi înfrâng simţimintele cele mai intime. Am căutat să realizez o înţelegere. Ştiţi bine cu câtă onestitate am îndeplinit angajamentele luate. Din nefericire chiar dela început partea cealaltă nu le-a respectat. Urmarea acestor acorduri a fost o trădare, care a lichidat mai întâi tot nord-estul Europei. Ştiţi cu toţii ce a însemnat atunci pentru mine să privesc în tăcere cum micul popor finlandez era sugrumat;

ce a însemnat pentru mine să văd că statele baltice au fost şi ele înghiţite, este un lucru pe care nu-l poate înţelege decât cineva care cunoaşte istoria germană şi care ştie că nu există un kilometru patrat de pământ care să nu fi fost defrişat prin muncă de pionerii germani şi că cultura şi civilizaţia au fost duse acolo de germani.

Cu toate acestea, am tăcut. Numai când am simţit, săptămână cu săptămână din ce în ce mai mult, că Rusia vedea cum se apropie momentul de a porni împotriva noastră, când am primit rând pe rând înştiinţările că la frontiera noastră aerodromurile apăreau unele după altele, că divizii după divizii erau concentrate la această frontieră din toate părţile uriaşului imperiu sovietic, atunci am fost nevoit să mă îngrijorez şi eu. Căci în istorie nu există scuză pentru o greşală. Mă simt răspunzător în faţa poporului german în calitatea mea de Fuehrer al Reichului German; sunt răspunzător pentru existenţa lui, pentru viaţa lui prezentă şi, pe cât posibil, pentru viitorul lui.

In aceste condiţii, am fost nevoit să iau şi eu în cele din urmă măsuri de apărare. Aceste măsuri au fost de natură pur defensivă. Totuşi, s'a putut constata încă din August şi din Septembrie 1940 că o răfuială cu Anglia la vest, care să angajeze şi să reţină toată aviaţia germană, nu mai era posibilă, deoarece aveam în spate un stat care se pregătea să intre în acţiune contra noastră într'un asemenea moment.

Văzând pregătirile uriaşe care erau gata de pe atunci — lucru de care, e drept, ne dăm seama abia acum, am voit să lămuresc încă odată întreaga problemă şi în acest scop l'am invitat pe Molotov să vină la Berlin. El mi-a pus cele patru condiţii pe care le cunoaşteţi:

1. Germania trebuia să consimtă ca Finlanda să fie lichidată de Rusia. N'am putut face altceva decât să refuz consimţământul meu la o asemenea cerere.

Garanţia dată României

2. MOLOTOV A VOIT SĂ ŞTIE DACĂ GARANŢIA GERMANĂ DATĂ ROMÂNIEI APĂRĂ ACEASTĂ ŢARĂ ŞI CONTRA RUSIEI. ŞI AICI, A TREBUIT SĂ RĂMÂN CREDINCIOS CUVÂNTULUI DAT. NU REGRET CĂ AM FĂCUT AŞA (APLAUZE), CĂCI AM GĂSIT ŞI ÎN ROMÂNIA UN OM DE ONOARE ÎN PERSOANA GENERALULUI ANTONESCU, CARE ŞI-A RESPECTAT CU SFINŢENIE CUVÂNTUL DAT. (APLAUZE).

A treia cerere era referitoare la Bulgaria. Molotov a cerut garnizoane în Bulgaria, pentru a exercita o garanţie în acea ţară. Ştiam ce înseamnă aceasta, din exemplul Estoniei, Letoniei şi Lituaniei. Am făcut observaţia că o astfel de garanţie depinde de dorinţa celui care urmează să fie garantat.

CHESTIUNEA DARDANELELOR

A patra chestiune privea Dardanelele. Dacă Molotov ar voi acum să desmintă aceasta, n'ar fi de mirare. Dar fapt este că el a pus această chestiune şi eu am respins-o.

LA 22 IUNIE A INCEPUT CEA MAI MARE LUPTĂ DIN ISTORIE

De atunci, am observat cu atenţie Rusia. Incă din luna Mai situaţia se prezenta astfel încât nu mai exista nici o îndoială asupra faptului că Rusia avea intenţia să se arunce asupra noastră la cel dintâi prilej oferit. In acea vreme, eu am fost silit să păstrez tăcere. A fost greu pentru mine. Dar a fost şi mai greu să păstrez tăcerea faţă de Patrie, căci, în sfârşit, Patria trebue să înţeleagă că sunt clipe în care este imposibil să vorbeşti pentru ca să nu pui naţiunea în primejdie. Mi-a fost deasemeni greu, foarte greu să trebuiască să tac în faţa soldaţilor mei, înşiruiţi, divizie după divizie, la frontiera de est a Reichului, care nu ştiau de ce este vorba în fond. Tocmai din cauza lor nu puteam vorbi, căci, dacă aşi fi spus un cuvânt, acesta nu ar fi schimbat, desigur, întru nimic hotărîrea d-lui Stalin, iar posibilitatea atacului-surpriză, ultima armă care îmi rămânea, ar fi fost pierdută (aplauze).

De aceea, am tăcut şi în clipa când m'am hotărît în mod definitiv de a face eu însumi primul pas. Aceasta a fost — şi acum o pot spune — hotărîrea mea cea mai grea din întreaga mea viaţă, căci un astfel de pas întredeschide o poartă în spatele căreia nu sunt de cât mistere.

In dimineaţa zilei de 22 Iunie am început cea mai mare luptă din istorie. De atunci, au trecut trei luni şi jumătate şi pot constata că totul s'a efectuat conform programului (aplauze frenetice). In tot acest timp, conducătorii militari nu au lăsat nici măcar o singură secundă să li se smulgă legea iniţiativei (noui aplauze frenetice). Dimpotrivă, până în prezent, fiecare acţiune s'a desfăşurat în conformitate cu planul stabilit, la fel ca pe vremuri în Polonia, la răsărit, apoi în Norvegia şi, în sfârşit, în apus şi în Balcani.

Este un lucru pe care eu trebue să-l constat aci. Noi nu ne-am înşelat în ce priveşte justeţea acestor planuri. Deasemeni, nu ne-am înşelat nici în ce priveşte bravura istorică fără egal a soldatului german. Nu ne-am înşelat nici în ce priveşte calitatea armelor noastre şi nu ne-am înşelat nici în ce priveşte funcţionarea ireproşabilă a întregei noastre organizaţii depe front, ca şi nici în privinţa spaţiilor gigantice din spate, şi nu ne-am înşelat nici în ce priveşte poporul german.

EUROPA LA UN PAS DE NIMICIRE

Ne-am înşelat însă în ce priveşte un lucru: noi nu ştiam nimic despre pregătirile uriaşe ale acestui inamic împotriva Germaniei şi Europei şi nu ştiam că primejdia este atât de mare. AM EVITAT APROAPE IN ULTIMA CLIPĂ NIMICIREA NU NUMAI A GERMNIEI, CI ŞI A EUROPEI. Pot afirma aceasta astăzi (aplauze frenetice). Spun acest lucru de abia astăzi, deoarece astăzi pot să o afirm, într'un moment în care acest inamic este nimicit, inamic care nu se va mai ridica niciodată.

Aci o putere se concentrase contra Europei, fapt pe care cea mai mare parte a oamenilor nici nu şi l-au închipuit şi pe care nu şi-l închipuie nici astăzi. Aceasta ar fi însemnat o a doua invazie a lui Gingis Khan.

Primejdia a fost îndepărtată. In primul rând meritul revine curajului, tenacităţii şi devotamentului soldaţilor noştri germani şi sacrificiilor celor care au luptat în rândurile noastre.

Este pentru prima dată când se manifestă pretutindeni pe acest continent ceva ce poate fi asemănat cu o deşteptare a Europei. In nord, luptă finlandezii, o adevărată naţiune de eroi (aplauze foarte vii). In vastele sale ţinuturi, această naţiune se află singură cu forţa sa, curajul său, vitejia sa şi tenacitatea sa.

La sud, este România, care luptă (aplauze). Această naţiune s'a refăcut cu o rapiditate uimitoare de pe urma uneia din crizele de stat cele mai serioase care pot atinge un stat, sub conducerea unui om viteaz şi hotărît.

Iată, v'am expus enorma amploare a acestui teatru de război, care se întinde dela Oceanul Arctic până la Marea Neagră. Şi în aceste regiuni luptă astăzi soldaţii noştri germani şi, în rândurile lor şi umăr la umăr cu ei, finlandezii, italienii (aclamaţii), ungurii (aclamaţii), românii (aclamaţii), slovacii (aclamaţii), croaţii (aclamaţii) şi spaniolii, care sunt pe cale de a se duce pe câmpul de luptă (aclamaţii). Belgieni, olandezi, danezi, norvegieni, şi chiar şi francezi s'au prezentat să intre în acest mare front (aplauze frenetice).

Adesea, noi nu am putut vorbi pentru simplul motiv că nu puteam pune în mod prematur adversarul în curent cu diferitele situaţii, care, din cauza stării mizerabile a serviciilor sale de transmisiuni, nu lua cunoştinţă de evoluţia războiului de multe ori decât numai după multe zile şi, uneori, chiar după multe săptămâni mai târziu.

SINCERITATEA COMUNICATELOR GERMANE

Comunicatul forţelor armate germane este un comunicat al adevărului. După versiunea engleză, noi nu am fi suferit la est de trei luni de zile decât înfrângeri peste înfrângeri. De fapt, noi ne aflăm la răsărit de Smolensk, ne găsim în faţa Leningradului şi suntem la Marea Neagră. Ne aflăm în faţa Crimeii, iar nu ruşii sunt cei care se află la Rin (ilaritate).

Dacă ruşii nu au avut de cât victorii până acum, ei nu şi-au exploatat aceste victorii, ci au dat înapoi cu 100 până la 200 kilometri după fiecare din aceste victorii, probabil pentru a ne face să ne pierdem în adâncimile spaţiului rus (ilaritate).

PRADA DE RĂZBOIU

Amploarea acestei lupte este, de altfel, ilustrată prin câteva cifre.

Numărul prizonierilor a ajuns cam la 2.500.000 oameni. Numărul tunurilor capturate sau distruse, dar care se află în mâinile noastre, se ridică depe acum, în cifră rotundă, la 22.000. Numărul carelor blindate distruse sau capturate, aflate însă deasemeni în mâinile noastre, este de 18.000, iar numărul avioanelor distruse, nimicite şi doborîte, trece de 14.500.

Spaţiul ocupat este dublul suprafeţei fostului Reich 1933, când am preluat puterea, şi este de patru ori mai mare decât Anglia.

BOLŞEVICII LUPTĂ DIN TEAMĂ ŞI DIN LAŞITATE

Şi Fuehrerul a continuat astfel:

Am văzut ce poate face bolşevismul din om: un inamic care se luptă, pe de o parte, ca o fiară însetată de sânge şi, pe de altă parte se luptă din laşitate şi din teama de comisarii săi.

Paradisul lucrătorilor şi ţăranilor pe care eu l'am descris totdeauna, va fi confirmat la sfârşitul acestei campanii de milioanele de soldaţi. Ei au mers pe drumurile acestui „paradis". Este vorba numai de o fabrică de arme, în dauna standardului de viaţă al acestor oameni, o fabrică de arme contra Europei.

Contra acestui inamic crud şi bestial, dotat cu armamentul său uriaş, soldaţii noştri au obţinut aceste victorii. Nu pot găsi nici un cuvânt pentru a-i preamări. Ceeace ei săvârşesc neîncetat, cu curaj şi bravură, şi făcând sforţări de neasemuit, nu se poate câtuşi de puţin închipui. Ei sunt toţi egali. Iese în evidenţă, totuşi, infanteristul german. Avem acolo divizii care de astă primăvară au mărşăluit peste 2.500 — 3.000 kilometri. Când se vorbeşte de „războiul fulger", actele de vitejie ale soldaţilor noştri merită să fie calificate prin cuvinte de „acţiuni-fulger".

Există însă vreo câteva „retrageri-fulger" istorice, care au întrecut acţiunile lor sub raportul rapidităţii. Dar nu a fost vorba de distanţe atât de mari, deoarece cei la care mă refer, s'au ţinut dela început strâns de coasta mării. Nu vreau câtuşi de puţin, spunând aceste lucruri să insult pe inamic. Vreau doar să dau soldatului german întreaga dreptate ce o merită. El a săvârşit fapte de arme inegalabile.

SFORŢĂRILE FĂCUTE ÎN SPATELE FRONTULUI

Dar şi sforţările făcute în spatele acestui front sunt tot aşa de uriaşe. Peste 25.000 kilometri de căi ferate ruseşti au fost redaţi traficului. Ecartamentul german a fost introdus la peste 15.000 kilometri de căi ferate ruseşti.

Şi în spatele acestui front se organizează de pe acum noua administraţie care va face tot ce este necesar pentru ca toate aceste imense teritorii să profite populaţiei germane şi aliaţilor noştri, în cazul când războiul se prelungeşte. Avantajul ce se va dobândi din acest lucru va fi enorm şi nu trebue să se îndoiască nimeni că noi vom şti să organizăm aceste regiuni.

In legătură cu aceasta, Fuerul a exprimat mulţumirile sale germanilor din spatele frontului. El a declarat:

Ştiu că acum nu mai există inamic pe care acum să nu-l putem învinge cu cantităţile de muniţii de care dispunem actualmente. Şi dacă citiţi uneori în ziare cele spuse cu privire la planurile uriaşe ale altor state sau cu privire la cele ce intenţionează să facă aceste state şi dacă vi se vorbeşte de sume ce se ridică la miliarde, atunci, dragi compatrioţi, amintiţi-vă ceeace vă spun acum:

1) în slujba acestei lupte noi suntem un întreg continent;

2) noi nu vorbim de capital, ci de puterea de muncă şi această putere de muncă noi o depunem sută la sută; şi

3) dacă noi nu vorbim, aceasta nu înseamnă că noi nu facem nimic. Ştiu foarte bine că ceilalţi pot face totul mai bine de cât noi. Ei construesc tancuri care sunt irezistibile, mai rapide decât ale noastre, mai blindate decât ale noastre, mai înarmate decât ale noastre şi care, pentru a merge nu au nevoe de benzină. Totuşi, în luptă, noi le-am învins şi acesta este lucrul care este decisiv (aplauze).

Maşinile noastre care astăzi merg, trag sau sboară, nu sunt maşinile cu care noi vom merge, vom trage şi vom sbura anul viitor.

Atunci când războiul se va fi sfârşit, soldatul german va fi cel care îl va fi câştigat, soldat care reprezintă masa naţiunii noastre, şi, împreună cu acest ostaş, Patria şi milioanele de lucrători sunt cei care vor fi câştigat, deasemeni, victoria.

Acest război odată sfârşit, mă voi înapoia ca un naţional-socialist şi mai fanatic decât am fost mai înainte. Mă voi înapoia din acest război cu vechiul meu program al partidului, a cărui realizare îmi pare poate cu mult mai importantă de cât în prima zi.

SĂTENII BASARABENI PRIND PARAŞUTIŞTI SOVIETICI

Avioane bolșevice au lansat, în cursul lunei Septembrie, parașutiști pe teritoriul județului Lăpușna. Poterile de săteni au concurat la prinderea lor.

In lupta contra parașutiștilor din raza județului Lăpușna au căzut la datorie în ziua de 25 Septembrie sătenii: Jalobă Grigore și Petre Ichim din comuna Siret județul Lăpușna și au fost răniți locuitorii Andrei Silvestru Leu Grigore, Mitrofan Bura, Terente Ioniță din aceea comună.

Cu acest prilej s'a remarcat spiritul de sacrificiu și elanul locuitorilor din comunele Siret, Gibilgid, Prăsliceni, Zanțioși, Redini și Micăuți, nepreocupețindu-și viața.

Inmormântarea eroilor s'a făcut cu deosebit fast.

Celor cari au prins parașutiștii li s'au acordat câte un hectar pământ iar urmașilor celor cari au murit li s'a dat câte 2 hectare pământ.

LA CHIŞINĂU SE CONSTRUEŞTE O BISERICĂ A „UNIRII"

D-na Inculeț, soția fostului președinte al „Sfatului Țării" donează un milion jumătate lei în acest scop

Incă înainte de refugiu, din ordinul I. P. S. Efrem, Arhiepiscop-locotenent al Chișinăului, s'a instituit o comisie de preoți, pentru arondarea parohiilor din orașul Chișinău. Această comisie a hotărît, printre altele, înființarea unei noui parohii în partea de sus a orașului și construirea unei biserici care să poarte numele de biserica „Unirii", ca un simbol al unirei veșnice a Basarabiei cu Patria-Mamă.

După câtva timp, au urmat cunoscutele evenimente, care s'au soldat cu „cedarea" provinciei dintre Prut și Nistru și a Bucovinei de Nord. Biserica proectată în amintirea Unirii celei sfinte nu s'a mai putut construi.

După terminarea refugiului însă, conducerea Arhiepiscopiei Chișinăului a hotărît să realizeze acum gândul propus și să ridice cât mai repede posibil biserica „Unirii" celei sfinte a Basarabiei cu Patria Mamă. Parohul acestei biserici, părintele Simeon Neagu, întorcându-se din refugiu, a început demersurile necesare în vederea ridicării acestei simbolice biserici. Obolul credincioșilor a început să se arate.

Cu multă satisfacție sufletească, am aflat că d-na Inculeț, soția fostului președinte al „Sfatului Țării", care a murit în refugiu acum un an, a făcut cunoscut părintelui paroh că a hotărît să doneze un milion și jumătate lei pentru construcția bisericii „Unirii", în amintirea soțului ei, care a prezidat adunarea deputaților din „Sfatul Țării", ce au hotărît acum 24 ani unirea Basarabiei cu România.

Dorința d-nei Inculeț e ca osemintele răposatului ei soț, și fruntaș politic basarabean să fie transportate din București în cimitirul acestei biserici, ca o dovadă a dragostei ce-a purtat fostul președinte al „Sfatului Țării" pământului românesc din Basarabia.

INLESNIRI PENTRU CULTIVITATORII DE FLOAREA SOARELUI

Fabricele de ulei, care trebuiau să dea cultivatorilor de floarea soarelui câte 5 kgr. ulei de fiecare hectar, n'au putut să producă cantități îndestulătoare de ulei și astfel cultivatorii de floarea soarelui erau amenințați a rămâne fără ulei.

Pentru a se remedia această situație Ministerul Agriculturii și Domeniilor a intervenit la Ministerul Economiei Naționale — Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării — să se aprobe cultivatorilor de floarea soarelui să facă uleiul necesar la presele țărănești.

O FRUMOASĂ INIŢIATIVĂ A CERCULUI DE RECRUTARE-LĂPUŞNA

Se știe că'n primele zile ale eliberării Basarabiei din ghiarele bolșevismului, toate orașele basarabene și îndeosebi Chișinăul duceau lipsă de cele mai elementare și necesare lucruri.

In primul rând nu găseai un hotel pentru dormit și nici un restaurant pentru masă. Frontul fiind pe atunci aproape, zilnic treceau mii de soldați care nu găseau un loc spre a putea lua masa.

In fața acestei situații, Cercul de Recrutare Lăpușna, de sub comanda d-lui col. Cuțeanu a luat frumoasa și lăudabila inițiativă de a înființa pe str. Alex. cel Bun, aproape de gară o cantină pentru soldați, unde mai târziu au putut lua masa și civilii. La această cantină lucrează d-nele Gonata, Galațan, Sintțin, Baidaus Asnaș, Catarchin, Chipiani, Ptașnicov, Chira Danjan, d. plut. V. Romilă, V. Zaret etc.

Nu putem să nu însemnăm aci și concursul dat de d. col. Odobescu, dela Cercul de Recrutare Lăpușna.

Aici iau masa toți soldații care vin și pleacă cu trenul. Cantina este alimentată cu provizii donate de Cercul de Recrutare Lăpușna și cu diferite alimente aduse de țărani.

Amintim aci și de cantina înființată la gară de către Crucea Roșie, din inițiativa d-nei Pelivan, unde deasemenea sute de soldați iau masa în mod gratuit.

UN OFICIU PENTRU DISTRIBUIREA PRESEI IN TRANSNISTRIA

In Transnistria a luat ființă un oficiu pentru distribuirea zilnică a presei românești și germane.

Frații noștri până ieri îndopați cu infectele publicațiuni sovietice răsuflă ușurați că de acum înainte vor putea să-și îmbogățească sufletul cu slova dulcelui grai românesc.

Astfel în Tiraspol s'au organizat prin truda binevoitorilor mai multe chioșcuri de ziare. In capitalele de județe transnistriene, gazetele se distribue prin serviciul aerian al Poștei.

Oficiul, funcționând în bune condițiuni, asigură răspândirea ziarelor românești și germane în toată Transnistria, care trăește astăzi zori de redresare națională.

Starea sanitară prin satele basarabene în urma stăpânirii bolşevice

Organele sanitare din Basarabia au avut totdeauna de furcă prin satele unde întâmpinau mari greutăți în îndeplinirea serviciului, din cauza ignoranței poporului și a obiceiurilor și credințelor ciudate ce înconjurau viața oamenilor din această regiune.

Cu vremea însă, datorită în primul rând serioasei ofensive sanitare duse după un inteligent plan, prin mobilizarea în serviciul ideii a tuturor forțelor intelectuale din sat, s'a ajuns la o ameliorare sanitară. Cazurile de tifos erau tot mai rare.

După ce Basarabia ajuns în stăpânirea rusă însă, țărănimea a fost din nou lăsată în voia soartei, cași pe vremea conducerii țariste. E veșnicul procedeu slav, acela al aparentei libertăți, cu scopul de a destrăma un popor supus, prin însăși lipsa de civilizație.

Natural, țăranii, individualiști, au fost bucuroși că nimeni nu i-a mai cercetat să vadă cum trăesc, dacă au casele curate, ori dacă își fac baie și n'au paraziți. Controlul acesta atât de sever la români, în școli și acasă, n'a mai putut fi la ruși.

Era firesc să nu fie, deoarece Sovieticii erau extrem de murdari, ei singuri trăind într'un hal de scoborîre, ce friza animalitatea. Țăranii nu mai aveau nici un stimulent în a-și croi o viață nouă mai frumoasă, deoarece tipul de gospodar comunist nu exista.

Astăzi, prin recucerirea Basarabiei, serviciul sanitar a moștenit o situație mai grea chiar de cât în 1918, când antihigiena nu era direct supraveghiată de Stat, cum a fost sub Sovietici.

Orașul Chișinău, spre exemplu, a fost imediat împărțit în sectoare, după medicii de care se dispune, precum și după personalul auxiliar, pornindu-se imediat la inspectarea sectoarelor din punctul de vedere sanitar, dându-se îndrumări de felul cum trebue păstrată curățenia și sănătatea, în special într'un oraș unde jumătate sunt ruine în care mișună microbi, germenii a tot felul de boli.

Anul de robie însă, în care nimeni nu s'a interesat de starea sanitară a populației, l-a făcut pe acești oameni să se considere în drept a se întoarce la viața de primitivitate și murdărie.

Indiferent de ce vor gândi acești oameni simpli însă, ce n'au cunoscut sub sovietici de cât viața primară, serviciul sanitar să-și continue opera de salubritate. Nicăeri, în niciun oraș din țară, nu e mai mult de lucrat pe acest teren ca la Chișinău și în genere în întreaga Basarabie.

Tot ceeace au lăsat comuniștii, în toate direcțiile, totul trebue distrus.

Sabin Popescu-Lupu

DESPRE „LIBERTATEA" RELIGIOASĂ IN RUSIA SOVIETICA

Declarațiile președintelui Roosevelt sunt conforme cu spiritul de „garanție" al constituției staniliste

Ultimile știri din New-York subliniază faptul că președintele Roosevelt a făcut unele declarațiuni, în legătură cu atitudinea Rusiei Sovietice față de religie, cari nu numai că au surprins opinia publică în general, dar au stârnit indignarea câtorva personalități bisericești. Declarațiile președintelui Roosevelt țind să convingă lumea Statelor Unite că deoarece Constituția stalinistă garantează principial libertatea religoasă — ca și acea a Statelor Unite — n'ar putea să existe nici o grije din pricina apropierei față de Rusia Sovietică, apropiere rezultată din sprijinul pe care Statele Unite l-au promis Moscovei.

Intr'adevăr, constituția stalinistă garantează principial libertatea religioasă a popoarelor din Rusia Sovietică. Oficial, principiul acesta a fost înscris cu litere destul de groase pentru ca textul lui să impresioneze până și pe președintele Roosevelt.

Un lucru însă trebue subliniat în conduita politică a celor dela cârma Rusiei Sovietice. Anume, acela că nu există nici un fel de sinceritate în tot ce spune propaganda bolșevică în lumea întreagă, după cum nu există nici măcar vreo asemănare între ce spune această propagandă cu ceia ce se întâmplă de fapt în interiorul Rusiei Sovietice. Pentru ademenirea milioanelor de credincioși, rafinamentul bolșevic promite cu „raiul" lor asigură o libertate totală cultelor, subînțelegând — cu alte cuvinte — ocrotirea acestor culte. Fiindcă, juridic, libertatea de a crede constă tocmai în măsurile represive împotriva celor cari stânghieresc această libertate și cari decurg direct și automat din înscrierea principiului în chestiune în Constituția stalinistă. Realitatea, crudă, este deci cu totul alta, deoarece deși președintele Roosevelt își bazează declarațiile sale pe existența unui principiu oarecare de libertate religioasă — care putea foarte bine să-și lipsească — nimeni și nici chiar autorul declarațiilor nu se incumentă să dovedească cu fapte concrete că principiul din Constituția stalinistă nu este literă moartă sau momeală. Ar fi fost excelent dacă alături de „argumentul" pe care îl constitue atât de sunător principiul despre libertatea religioasă din Constituția stalinistă, lumea ar mai fi auzit, de exemplu, că niciuna din lozincile antireligioase aruncate pe piață nu aparțin propagandei bolșevice și că toate ororile săvârșite de „garanții" libertății religioase în Rusia Sovietică n'au avut loc, sau că ele aparțin basmelor. Dar lumea n'a mai auzit nimic, probabil din motive circumstanțiale cari pasionează uneori pe cei cari fac declarații. Aceasta, totuși, n'a împiedicat să se comenteze înainte, pe toată rotunjimea creștină a globului, că de pe unde fug bolșevicii, armatele biruitoare ale crucii le-les în cale biserici în ruine, sau transformate în grajduri și icoane bătute în dușumelele localurilor de noapte.

Este foarte semnificativ, politicește, că nici opinia public a Statelor Unite și că nici unele personalități bisericești n'au rămas indiferente și nici extaziate de „generosul" principiu al libertății religioase din Constituția stalinistă. Ca urmare a declarațiilor președintelui Roosevelt, s'a și produs — oficial și public — telegrama de protest a episcopului metodist Raymond Wade din Detroit prin care acesta califică declarația președintelui Roosevelt ca o mistificare bazată pe neadevăr. Prevederile oricărei Constituții nu înseamnă nimic — precizează episcopul — dacă el nu sunt confirmate de fapte. Maltratarea preoților și închiderea și violarea locașurilor de rugăciuni din Rusia Sovietică, precizează care este acolo atitudinea față de biserică.

Dar replica cea mai categorică și cea mai omenească ce se poate da unor declarații cari tintesc în plin existența creștinismului sunt tot lacrimile de bucurie ale milioanelor de oameni desrobiți de răsboiul crucii și năzuințele lor sufletești pentru o viață mai bună și mai pioasă, fie ea consumată chiar într'un stat care are ceva, mai puține constituții cari garantează libertatea religioasă, dar — în schimb — mai multă libertate religioasă...

STALIN PIOSUL...

Stalin. — *Părinte, pentru un mai mare devotament creștinesc, în loc să aprind o candelă, am dat foc la toată biserica.*

Pentru repatriații germani cu legitimații de a rămâne în țară până la 30 Oct. 1941

Plecarea în Germania va avea loc la jumătatea lunii Octombrie a. c.

Chestionarul compleet citeț remis repatriaților zilele trecute va fi trimis de urgență recomandat pe adresa de mai jos. Amănunte se vor da la timp.

Acei dintre repatriați, cari posed legitimație de rămânere până la 30. IX.1941, și nu au primit încă nici o adresă (multe adrese expediate s'au înapoiat neputând fi înmânate destinatarilor), se vor anunța imediat telegrafic sau personal la „Volksdeutsche Mittelstelle, București 3, Șoseaua Bonaparte 50", indicând numărul lor de repatriere, numărul membrilor familiei ce se repatriază și adresa exactă.

Este absolut în interesul posesorilor acestor legitimații, de a se conforma întocmai acestor dispozițiuni.

Cine nu se va conforma, riscă de a-și pierde dreptul său la repatriere.

Deci repetăm: **Repatriații germani cu legitimația de a rămâne în țară până la 30.IX.1941, cari nu au primit** *nici o adresă*, **vor anunța imediat telegrafic sau personal Biroul** *„Volksdeutsche Mittelstelle București 3, Șoseaua Bonaparte 50*, **indicând** *numărul de repatriere, numărul membrilor familiei, ce se repatriază și adresa exactă.*

RECONSTITUIREA DOSARELOR ŞI INSCRISURILOR DISTRUSE SAU DISPĂRUTE IN BASARABIA SAU BUCOVINA DE NORD IN TIMPUL OCUPAŢIEI

„Monitorul Oficial" nr. 234 din 3 Oct. publică următorul decret-lege, nr. 2750:

ART. 1. — Dosarele sau înscrisurile, privitoare la procesele în curs de judecată, distruse sau dispărute în Basarabia sau Bucovina de Nord în timpul ocupației acestor teritorii de către o putere străină, sau a războiului, se vor putea reconstitui, la cererea părților, de către instanța înaintea căreia se găsea în curs de judecată.

Cererea de reconstituire va cuprinde:

a) Numele, pronumele și domiciliul părților care au figurat în proces;

b) Obiectul procesului;

c) Toate datele, cunoscute de parte cu privire la proces, care pot folosi la reconstituirea dosarului.

In cazul când s'a administrat dovada cu martori și experți, se va arăta numele, pronumele și domiciliul acestora.

Președintele instanței, îndată ce va primi cererea, va fixa termen și va dispune înfățișarea părților, precum și a martorilor și experților, dacă este cazul, el va obliga părțile de a depune la dosar înscrisurile de care s'au servit, iar autoritățile de a trimite aceleași înscrisuri.

Copiile legalizate de pe înscrisurile distruse sau dispărute pe care le dețin părțile, datele ce se găsesc în registrele autorităților, precum și copiile ce se găsesc la terți, vor putea servi la reconstituirea dosarului sau a înscrisului.

Martorii și experții se vor asculta sub luare de jurământ.

Instanța va constata reconstituirea dosarului prin încheiere, care nu se va putea ataca decât odată cu hotărârea asupra fondului.

ART. 2. — Dacă dosarul sau înscrisurile distruse sau dispărute se refereau la un proces în care se pronunțase o hotărîre de către prima instanță și pe care partea o apelase, reconstituirea trecută în registrul de hotărîri a instanței, iar dacă și acest registru ar fi dispărut, vor putea servi la reconstituire copiile legalizate de pe hotărîre, ce s'au eliberat părților sau altor persoane.

In acest din urmă caz, instanța va dispune să se facă publicațiuni în Monitorul Oficial și într'un ziar mai răspândit din localitate, dacă există asemenea ziare, cu invitația că orice deținător a unei copii de pe hotărîre să o depună la grefa instanței de la care emană publicația.

Dacă hotărîrea nu se poate reconstitui pe această cale, ori dacă părțile contestă existența sau conținutul înscrisurilor pe care s'a întemeiat hotărârea, se va proceda la refacerea dosarului sau înscrisului, potrivit articolului precedent.

Dacă nici pe această cale nu se poate reconstitui hotărîrea, instanța de apel va proceda la judecare, evocând întreaga cauză.

ART. 3. — Hotărîrile sau înscrisurile, astfel reconstituite, țin locul originalelor, până la găsirea acestora.

ART. 4. — Dacă dosarul distrus sau dispărut, se referă la un proces în care se pronunțase o hotărîre definitivă, acea hotărîre se va reconstitui de instanța de fond, după procedura prevăzută de art. 2 sau, în caz de imposibilitate, după acea prevăzută de art. 1.

Hotărârea ține loc de dosar.

ART. 5. — Reconstituirea dosarelor penale distruse sau dispărute se va face, potrivit dispozițiunilor art. 623—627 din codul de procedură penală.

IN BASARABIA... VALORIFICAREA NUCILOR PRIN COOPERAŢIE

D. Vladimir Scurtu, membru al Federalei „Codrul" din Chișinău, a fost în județ cercetând modalitatea prin care s'ar putea face valorificarea nucilor prin cooperație.

In urma dispariției comerciantului evreu, țăranul își așteaptă ca prin cooperație să-și poată vinde produsele, până la formarea comerciantului român basarabean.

D. Scurtu a constatat că în unele sate sunt nuci în deajuns, producția fiind destul de bună. Calitatea nucilor e inferioară altor ani însă. Prețul vânzării acestor nuci nu este fixat încă, urmând ca să fie hotărît tot prin cooperație.

Pentru valorificarea acestui produs agricol, e absolut necesar un credit din partea I. N. Coop. Federala „Codrul" din Chișinău așteaptă acest credit, care suntem siguri că i se va da, nucile constituind pe vremuri o însemnată sursă de venituri pentru țăranul și negustorul din Basarabia.

Țăranul e acelaș. Astăzi numai negustorul e schimbat.

Un sat unde s'a rezolvat nevoia de ploaie

Satul Bardowick așezat pe Elba, și aflător la sud-est de Hambrug și care odinioară a fost un înfloritor oraș și patria Longobarzilor, este cea dintâi localitate a Germaniei, care a devenit independent de faptul că plouă sau nu, rezolvând problema ploaiei.

Deoarece acest sat se află pe un podiș arid de lângă dumbrava Lüunneburgului și suferă din cauză că apa solului se găsește la mari adâncimi, a întemeiat cu sprijinul statului, o societate — cooperativă de producerea ploaiei pe cale artificială, care prin două pombe procură apa necesară acestui ținut. In acest chip a fost posibil să se obțină de pe solul alimentat artificial, 3 recolte de zarzavaturi pe an. (UTA).

ŞTIRI DIN CHIŞINĂU

Biserica grecească se redeschide

D. Sârbu Anatolie, energicul şef de cabinet al Primăriei Municipiului Chişinău, a fost numit administrator al bisericii greceşti din acest oraş, biserică ce urmează a se redeschide în curând, având şi preot. Inăuntrul bisericii, sunt depozitate registre, arhivă, ce urmează a fi transportată la arhivele statului.

Biserica grecească e aproape cea mai frumoasă biserică rămasă în Chişinău, un adevărat monument de artă. Deschiderea e aşteptată cu bucurie.

Ce se lucrează în judeţ pe tărâmul sanitar

Din punct de vedere sanitar, judeţul Lăpuşna este condus de către d. doctor Ion Pascaly, om de o rară valoare, care munceşte foarte mult în judeţul unde a făcut din meseria de doctor apostolat timp de 22 ani, la un spital de ţară.

In prezent, în acest judeţ se repară spitalele, băile şi cuptoarele de deparazitare, 80 la sută sunt în stare de funcţionare.

Tifos nu există. Prin unele sate sunt cazuri de febră tifoidă. S'au luat măsuri pentru aplicarea injecţiilor.

Infăptuiri în plasa Hânceşti jud. Lăpuşna

In plasa Hânceşti, jud. Lăpuşna, bine condusă de către d. pretor Mihail Siminel, s'a executat de către organele Institutului Central de Statistică şi cu sprijinul d-lor notari recensământul populaţiei, găsindu-se aproape 100% români. E-vrei nu sunt.

Şcolile au fost reparate şi cursurile au început, pretutindeni fiind frecvenţă bună. E lipsă de învăţători.

Pentru ajutorarea familiilor celor căzuţi pe front, din iniţiativa d-lui pretor Siminel s'au strâns de la funcţionarii administrativi şi bunii gospodari din plasă suma de lei 68.000, bani ce s'au expediat pe adresa doamnei Maria Mareşal Antonescu, însoţiţi de o mişcătoare telegramă prin care se arată dragostea faţă de familiile celor rămaşi a-şi duce somnul de veci pe câmpul de onoare prin care a fost reintregit pământul Ţării, prin desrobirea Basarabiei.

Fapta e demnă de imitat.

Decret lege pentru modificarea şi complectarea din decretul lege pentru activarea producţiei, regimul preţurilor, reprimarea speculei ilicite şi a sabotaiului economic

(Urmare din pagina 4-a)

S'a modificat, de asemenea, organizarea serviciilor exterioare chemate să aplice legea şi să execute măsurile ordonate de minister, dându-se atribuţiuni speciale prefecţilor şi primarilor şi organizând, pe baze noi, oficiilee judţene de aprovizionare şi control al preţurilor.

Deasemenea, s'a urmărit reorganizarea corpului de control intr'un cadru mărit şi cu elemente mai pregătite.

Totodată, la sancţiunile administrative prevăzute de lege — retragerea brevetelor sau a licenţelor, pe termen sau definitiv; retragerea avantagiilor legii pentru încurajarea industrii naţionale; închiderea pe termen sau definitiv a intreprinderii industriale sau comerciale; desemnarea la conducerea intreprinderii comerciale sau industriale a unui controlor, ale cărui atribuţiuni sunt stabilite de ministerul economiei naţionale; rechiziţionarea întreprinderii — s'a adăogat amenda aplicabilă infractorilor pe calee administrativă, dându-se ministrului dreptul să o aplice imediat, prin deciziune executorie — această deciziune fiind însă legată de rezultatul acţiunii penale ce se desbate înaintea justiţiei în cazul când quantumul ei depăşeşte o anumită sumă. Această nouă penalitate, severă şi de imediată aplicare, este destinată a da ministerului economiei naţionale, în aceste timpuri excepţionale, o armă eficace pentru apărarea societăţii împotriva speculei ilicite.

In sfârşit, cu această ocaziune s'a extins câmpul de aplicaţiune al legii, atât sub raportul obiectiv cât şi sub cel subiectiv, şi s'au adus îmbunătăţiri de tehnică juridică privind procedura şi sancţiunile.

Dacă cele mai sus expuse intră în vederile domniei-voastre în conformitate cu dispoziţiunile Decretelor-lgi Nr. 3052 din 5 Septembrie 1940 şi în baza delegaţiunii dată prin decretle Nr. 1799 din 21 Iunie şi Nr. 1916 din 29 Iunie 1941 — am onoarea a vă supune spre aprobaree şi smnare alăturatul „Decret-lege pentru modificarea şi completarea unor dispoziţiuni din legea pentru activarea producţiei, regimul preţurilor, reprimarea speculei ilicite şi a sabotajului economic".

Primiţi, vă rugăm, domnule preşedinte al Consiliului, incerdinţarea înaltei noastre consideraţiuni.

Ministrul economiei naţionale,

(ss) I. C. MARINESCU

Nr. 2048 din 3 Oct. 1941.

RETRAGEREA DIN CIRCULAŢIE A MONEDELOR DE METAL IN BASARABIA

Banca Naţională Chişinău aduce la cunoştinţa populaţiei din Basarabia că monetele de 50 şi 100 Lei vor circula pe piaţă numai până la 12 Octombrie a. c.

In ce priveşte monedele de 1, 2, 5, 10 şi 20 Lei, acestea vor putea fi întrebuinţate şi după data de mai sus.

SĂ NE INDREPTĂM SPRE CREŞTEREA VITELOR

Nevoia de cât mai multe nutreţuri

Plugăria românească de azi năzuieşte către desvoltarea creşterii vitelor. Mai lămurit, către valorificarea produselor pământului, prin industrializarea (adică transformarea) lor în produse animale. Este mijlocul — la îndemâna tuturor plugarilor — pentru a mări venitul gospodăriilor agricole.

In această năzuinţă, plugarii-crescători trebuie să ţină seama de câteva condiţiuni de bază, fără cari nu putem avea o bună creştere de vite:

1) **nutreţuri cât mai multe şi cât mai bune;**

2) **adăposturi** pentru nutreţuri;

3) **adăposturi** (grajduri) pentru vite;

4) **reproducători** (adică viţei de prăsilă) de soi bun şi potrivit locului şi scopului pentru care se cresc.

Prima condiţiune ca să avem vite bune, este să avem nutreţuri multe şi bune.

Chiar oile au nevoie iarna de grăunţe sau uruială. Iar când sunt groase şi după ce fată, porţia trebuie mărită.

Plugarii — vorbim de plugarii cari au câteva hectare de pământ — pot şi trebuie să aibă toată această hrană pentru vite, dacă vor să facă crescătorie de vite.

Trifoiul îl poţi băga în rânduirea culturilor (în „asolament"), semănându-l sub o păioasă şi spărgându-l în al doilea, spre a pune după el grâu.

Borceagurile se pot pune toamna de vreme, se cosesc în Mai şi după ele se pune porumb de nutreţ, meiuri, secară de nutreţ sau alele.

Pentru lucernă, are un pogon în islazul comunal, care trebuie cultivat cu nutreţuri până la nouă zecimi din el.

Sfeclă de nutreţ poate pune şi printre porumb.

Grăunţe are destule. Iar turtele să le ceară dela uleiniţă, că are dreptul.

Cei cari cresc vite mai multe pentru vânzare, trebuie să-şi gospodărească aşa fel nutreţurile ca nimic să nu se piardă, să nu se risipească.

Sunt într'o gospodărie agricolă multe nutreţuri pe cari le putem numi de calitatea a doua: cocenii (strujenii) de porumb, paiele de orice fel, vrejii de mazăre şi altele. Toate trebuiesc folosite, pentru că toate sunt produse ale pământului, toate sunt făcute cu muncă şi cu cheltuială şi toate au o valoare.

Paiele de orz şi de ovăz se pot tăia cu tocătoarea sau cu barda şi se amestecă cu sfecla tocată, stropite cu apă sărată. Pleava la fel. Paiele de grâu se folosesc ca aşternut la vite. Ele fac gunoiul de care avem aşa de mare nevoie pentru îngrăşarea pământului şi sporirea producţiei. Vrejii de mazăre se dau iarna la oi. Pleava de mazăre stropită cu apă sărată şi amestecată cu nutreţuri murate sau cu sfeclă tocată mărunt, facem o hrană minunată.

FAPTE DE ARME

In luptele grele pe cari Regimentul 2 Roşiori le poartă la Buldinovca, sergentul major Andreescu Mihail s'a remarcat, în deosebi, prin priceperea şi curajul său. Rămas singur comandant de pluton, conduce unitatea cu o destoinicie cum rar se vede, forţând pe inamicul care atacă în număr superior, să se retragă. Urmărind pe bolşevici, într'un atac de baionetă, este străpuns de gloanţele duşmanului.

Plotonierul Mardare Th., dovedind mândria neamului nostru, se oferă să facă o incursiune în sectorul Buldinovca. In timp ce-şi îndeplinea misiunea este răpus de gloanţele duşmane.

Asijderea cu eroism cade sergentul major Hobjila Constantin, răpus de gloanţele duşmane după ce dăduse dovadă în luptele dela Ecaterinovca şi Alexandrovca a fi un element de nădejde.

Pentru aceste fapte, toţi aceşti subofiţeri au fost citaţi prin ordin de zi.

*

Sublocot. de rez. Roşu Aurel se citează prin ordin de zi pentru a fi dat dovadă de abnegaţie şi sacrificiu în luptele dela Ecaterinovca, Alexandrovca şi Pritepovca. Veşnic dornic să-şi servească Patria, sublocot. Roşu Aurel cere necontenit misiuni grele pe care şi le achită cu multă pricepere.

Intr'o recunoaştere de ofiţeri pe care o face isbuteşte cu toată vigilenţa inamicului să ajungă până la Bug, de unde culege preţioase informaţii. La 10 Septembrie însă, minunatul său avânt este sdrobit de un obuz, care explodează în apropiere şi sublocotenentul erou îşi dă sufletul în braţele ostaşilor cari îl iubeau atât de mult.

Faptele lui însă nu se pot uita. Sângele pe care l-a vărsat în lupta contra păgânismului şi salvarea Patriei va binemerita pe altarul victorios al ţării.

Cu acelaş eroism Plot. t. r. Ilrim Nicolae a ştiut să-şi îndeplinească misiunile dovedind totdeauna destoinicie şi avânt. Spre a i se preţui cum se cuvine eroismul a fost citat prin ordin de zi.

Nu mai puţin eroică a fost purtarea ostaşilor: Cap. Moşuleţ, Frunt. Bejenaru, sold. Spătaru, Ghinea Dumitru şi Ghiţă Ioan, intr'o misiune de recunoaştere când, aflându-se la un moment dat lângă poziţia inamică, fără a pregeta nicio clipă au atacat cu granade pe ocupanţii acelui cuib de armă automată, apoi repezindu-se peste ei l-au redus în scurte clipe la tăcere. Apoi ca dovadă, cemn de mândrie, s'au întors în liniile noastre, cu puşca mitralieră inamică.

Fapta lor a dovedit încăodată virtuţile poporului român. Iar aceşti bravi ostaşi vor avea ca semn al admiraţiei noastre amintirea neştearsă ce le-o vom păstra spre a-i sprijini şi în alte ocazii tot atât de mărete.

INSTANŢE, LEGI INTERPRETĂRI

STATUTUL MILITAR AL EVREILOR

După ce s'a reglementat în cea mai mare parte situaţia juridică a evreilor pe plan civil, Mareşalul României a procedat deasemeni la reglementarea poziţiei lor pe plan militar.

Intrucât în ultimul timp, era dovedit că evreii deveniseră tot mai mari duşmani ai Neamului nostru, făcându-se pe faţă sau nu sculele Moscovei, Mareşalul Ion Antonescu a luat decizia importantă ca evreii să fie îndepărtaţi dela serviciul militar ne mai putând avea onoarea de a fi ostaşi români.

Secretele organizării militare erau astfel puse la adăpost în timp de pace, iar în timp de războiu, trădările erau excluse. Siguranţa armatei noastre devenea astfel totală. Decretul-Lege publicat la 5 Decembrie 1940 este, cu drept cuvânt, Decretul - lege al apărării noastre naţionale. El nu admite nici un compromis: nici un evreu nu mai este admis în cadrele armatei noastre. Toţi au fost eliminaţi, fără excepţie. In schimb au fost obligaţi a plăti taxe militare, precum şi a presta munci de folos obştesc potrivit nevoilor Statului.

Decretul-Lege merge mai departe. Este ştiut că Românii găsiţi inapţi pentru serviciul militar, fie pentru cauză de infirmitate fizică, fie pentru boli incurabile, sunt reformaţi iar reformarea lor e pur şi simplu, fără nici o obligaţie bănească.

Statutul militar al evreilor prevede însă că şi evreii cari ar trebui reformaţi, să plătească taxe militare.

Cercurile de Recrutare întocmesc tabele nominale separate pentru evrei, pe care le înaintează Ministerului de Finanţe, care îi impune din oficiu, după aceste tabele.

Dealtfel, numai Ministerul de Finanţe este în măsură să-i impună intr'un mod just, întrucât acest Minister, prin organele sale, cunoaşte situaţia materială şi capacitatea de plată a fiecăruia.

Echivalentul bănesc sau în muncă al serviciului militar datorat de evrei durează pe tot timpul cât Românii fac parte din cadrele armatei adică dela serviciul premilitar şi până la miliţie.

In ceeace priveşte munca de interes obştesc, aceasta se execută în folosul Ministerului Apărării Naţionale, sau în folosul celorlalte Ministere sau instituţii publice, însă de acord cu Ministerul Apărării Naţionale.

Obligaţiunile fiscale încep în fiecare an dela 1 Noembrie al anului în care au fost recrutaţi, iar obligaţiunea de muncă dela 1 Aprilie al anului următor. Cei cari nu pot plăti taxele militare sunt obligaţi să presteze munci de folos obştesc. Inapţii pentru serviciul militar şi acei cari sunt în acelaş timp insolvabili, sunt scutiţi de obligaţiunea muncii de folos obştesc. (Va urma).

C. Blănaru

STABILIREA PREŢURILOR

D. Mareşal Antonescu a dat următorul decret-lege:

ART. 1. — Preţurile tuturor produselor, mărfurilor şi oricăror servicii sau locaţiuni, precum şi tarifele de orice natură nu vor putea depăşi pe cele existente în mod valabil la 1 Septembre 1941.

Deasemenea, salariile de orice fel nu vor putea depăşi quantumul lor în vigoare la 1 Septembrie 1941 şi stabili in mod valabil.

ART. 2. — Prin preţuri şi tarife existente în mod valabil la 1 Septembrie 1941 se înţeleg:

a) preţurile legale pentru produse, mărfuri, servicii sau locaţiuni, stabilite prin legi sau prin deciziunile Ministerului Coordonării sau ale Ministerului Economiei Naţionale, Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării, şi în vigoare la data de 1 Septembrie 1941.

b) preţurile oricăror produse sau mărfuri în vigoare la 1 Septembrie 1941, ale căror beneficii au fost calculate pe baza deciziunii No. 183-1941 a Ministerului Coordonării, publicată în Monitorul Oficial nr. 68 din 21 Martie 1941, sau pe baza deciziunilor date de Ministerul Economiei Naţionale, Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării, sub No. 255 publicată în Monitorul Oficial No. 103 din 4 Mai 1941; No. 310 publicată în Monitorul Oficial No. 128 din 2 Iunie 1941; No. 352 publicată în Monitorul Oficial No. 156 din 4 Iulie şi No. 416 publicată în Monitorul Oficial No. 198 din 22 August 1941;

c) preţurile şi tarifele în vigoare ale serviciilor şi locaţiunilor stabilite de alte departamente decât Ministerul Economiei Naţionale, Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării, ori de alte instituţiuni, în conformitate cu dispoziţiunile art. 8 din Decretul lege No. 1215-1941, cu modificările sale ulterioare, publicat în Monitorul Oficial No. 102 din 3 Mai 1941. (Legea No. 396-1941).

ART. 3. — In conformitate cu dispoziţiunile art. 21 din Decretul-lege No. 1215-1941, cu modificările sale ulterioare, intreprinderile de orice fel sunt obligate să afişeze în magazine sau în orice alt loc de desfacere, în mod vizibil, duplicatul listelor sau cataloagelor depuse şi stampilate în conformitate cu dispoziţiunile deciziilor No. 431 şi 440-1941 ale Ministerului Economiei Naţionale, Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării.

Deasemenea, întreprinderile, cu excepţiunea fabricilor, sunt obligate să eticheteze în mod vizibil mărfurile cu aceste preţuri.

Intreprinderile din comunele rurale vor afişa liste de preţuri ce vor fi vizate de primăriile respective, etichetând în mod vizibil aceste preţuri.

ART. 4. — Intreprinderile care, pentru motive justificate, nu au depus în termen listele de preţuri valabile la 1 Septembrie 1941 — în conformitate cu dispoziţiunile deciziunilor No. 431 ş 440-1941 ale Ministerului Economiei Naţionale, Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării — dar le vor depune în termen de 5 zile libere dela publicarea prezentului decret-lege în Monitorul Oficial, în Bucureşti la Ministerul Economiei Naţionale, Subsecretaratul de Stat al Aprovizionării, ar în celelalte comune urbane la primăriile respective, nu vor fi sancţionate pentru infracţiunea nedepunerii listelor în termenele anterior stabilite, liberându-li-se duplicate ştampilate.

ART. 5. — Ministerul Economiei Naţionale, Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării, va putea acorda excepţiuni la dispoziţiunile ar. 1, cu respectarea prevederilor art. 8 şi 9 din Decretul-lege No. 1215-1941 şi în conformitate cu principiile de stabilizare din prezentul decret-lege, dn proprie iniţiativă sau la cererea celor interesaţi, dacă aceste excepţiuni vor fi conforme cu interesele generale şi vor fi justificate prin motive economice.

Cu acest titlu, vor rămâne în vigoare preţurile stabilite prin legi sau prin deciziunile Ministerului Economiei Naţionale, Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării ulterior datei de 1 Septembrie 1941.

ART. 6. — Ministerul Economiei Naţionale, Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării, va reglementa, prin deciziuni, aplicaţiunea prezentului decret-lege, potrivit dispoziţiunilor Decretului-lege No. 1215/1941, cu modificările sale ulterioare.

ART. 7. — Infracţiunile privitoare la calculul şi exactitatea preţurilor şi beneficiilor prevăzute în art. 2 pct. b, precum şi infracţiunile la dispoziţiunile prezentului decret-lege, vor fi constatate, judecate şi pedepsite în conformitate cu dispoziţiunile Decretului-lege pentru activarea producţiei, regimul preţurilor, reprmarea speculei ilicite şi a sabotajului economic, No. 1215/1941, cu modificările sale ulterioare.

Dat în Bucureşti, astăzi 3 Octombrie 1941.

Vice Preşedinte şi Preşedinte Ad-interim al Consiliului de Miniştri
MIHAI A. ANTONESCU
Ministrul Economiei Naţionale,
I. MARINESCU

UCRAINA IN OGLINDA CRONICELOR MOLDOVENEŞTI

Academia Română a ţinut eri şedinţă publică la ora 15, sub preşedinţia d-lui prof. I. Simionescu.

D. prof. I. Nistor a făcut o comunicare despre: „Ucraina în oglinda cronicelor moldoveneşti".

D. profesor Nistor arată într'o largă şi bine documentată expunere că evenimentele militare de pe câmpul de luptă din răsărit şi îndeosebi cucerirea Kievului de către batalioanele de asalt ale glorioasei armate germane, au ridicat Ucraina pe primul plan al preocupărilor politice şi economice mondiale.

Interesul pentru această misterioasă ţară se manifestă la noi mai viu ce oriunde, fiindcă România are o graniţă comună cu ea ce se întinde din Carpaţi până la litoralul pontic. Misterioasă pare această ţară pentru însuşi istoriograful Ucrainei Ştefan Rudnicki fiindcă frunTariile ei nu sunt încă fixate pe harta politică a Europei. Ce este Ucraina, unde este aşezarea ei pe globul terestru şi care-i sunt graniţele politice şi etnografice, care au fost în trecut relaţiile ei cu ţare noastră, iată întrebările la care răspunde conferenţiarul cu ajutorul mărturiilor istorice ucrainiene, dar mai ales cu cel al cronicelor moldoveneşti, care aduc informaţiuni contemporane foarte interesante cu privire la Ucraina. Cronicarii moldoveni Grigore Ureche, Miron Costin, Nicolai Costin, Ion Neculce şi tălmăcirea cronicei greceşti a lui Amiras, insistă în letopiseţele lor asupra întâmplărilor politice şi militare din Ucraine, întâmplări care deseori fuseseră strâns împletite cu întâmplările politice din Moldova şi Ţara Românească. Şi Dimitrie Cantemir care deschide prin operele sale seria istoricilor români, aruncă şi el luminoase raze de lumină asupra trecutului sbuciumat al Ucrainei căzăceşti. Bogatele informaţii istorice care se desprind din cronicele moldoveneşti şi chiar din cronica munteană a lui Constantin Căpitanul, sunt de aşa natură încât s'ar putea zice că fără consultarea lor nu se poate scrie istoria Ucrainei. Indată ce convingerea aceasta va fi pătruns în cercurile ştiinţifice străine va trebui să se recurgă la traducerea acestor cronice într'o limbă europeană mai accesibilă cercetărilor care nu cunosc limba noastră.

Cu ajutorul acestor cronice, care întregesc şi rectifică isvoarele indigene ruse şi ucrainiene, conferenţiarul ne călăuzeşte prin întreg trecutul Ucrainei, din vremurile descălicării căpeteniilor de Varegi scandinavi Ascold şi Dir la Kiev, până în zilele noastre, când cu recenta cucerire a Kievului inaugurează o nouă eră în istoria Ucrainei. La început numele acesta era localizat asupra regiunii din jurul Kievului, pe ambele maluri ale Niprului, până la pragurile sau cataractele acestuia, unde începeau plaiurile Tătarilor din Crâm (Crimeea): Acolo la marginea sau Ucraina regatului polon, ale cărui hotare ajungeau în vechime până la pragurile Niprului, luptele nu încetau niciodată. De aceea Polonii se văzură siliţi să organizeze o marcă de graniţă, o *ucraină*, după limba localnicilor, încredinţând apărarea ei unor oameni de graniţă — „Lindi ucrainnie", sau „ucrainniki", care, împrumutând numele şi organizaţia lor ostăşească dela un neam ce este pe lângă apa Volgăi, anume Casak, cum arată Miron Costin, se numiră şi *Cazaci*.

Măsura aceasta induspuse mult pe Cazacii ucraineni. Ei deslănţuiră susb hatmanul lor Bogdan Chmelnicki, Hmil al cronicelor noastre, lupta pentru emanciparea politică faţă de Poloni, luptă ce îşi găsi un larg şi cuprinzător ecou în cronica lui Miron Costin, care-şi făcuse învăţătura latinească la Bar în Ucraina, în colegiul catolic de acolo. Cum însă în Ucraina de pe la mijlocul veacului al XVII-lea se ciocneau interesele politice ale Poloniei, Rusiei Moscovite şi ale Turco-Tătarilor, lupta de emancipare a Cazacilor duse la împărţirea Ucrainei între aceste trei puteri vecine, aservindu-şi fiecare câte o parte din Căzăcime, fiecare cu hatmanul ei. Ivan Samuilovici hătmănea dincolo de Nipru sub oblăduirea moscovită, Doroşcenco hătmănea dincoace de Nipru sub supremaţia leşească, pe care o schimbă curând cu cea turcească, pentru a trece mai apoi de partea Ruşilor, care-l exilară în Siberia. In locul lui Doroşcenco Turcii încredinţară hătmănia Ucrainei lui Iuraşco Chmelniţki, iar după uciderea acestuia Domnul Moldovei *George Duca*, despre a cărui hătmănie găsim amănunte interesante în letopiseţele lui Nicolai Costin şi Ion Neculce.

Dar înfrângerea Turcilor la Viena (1683) puse capăt supremaţiei turceşti asupra Ucrainei, care trecu întreagă sub stăpânirea moscovită. Ţarul Petru-cel-Mare încredinţă hătmănia lui **St. Mazepa**, care se bucură multă vreme de încrederea sa. Ion Ştefanovici Mazepa administră Ucraina cu multă ispravă, tămăduind rănile pricinuite de necurmatele lupte şi frământări interne. Dar apropierea regelui Carol al XII-lea al Svediei de hotarele Rusiei, îi trezi în suflet dorul de libertate, crezând că în unire cu leul nebiruit, cum îi ziceau regelui svedez, ar putea dobândi independenţa Ucrainei. Dar înfrângerea amândurora la Poltava, puse capăt nădejdilor sale înşelate. Numai cu anevoie se putură ambii refugia în raiaua Benderului la Varniţa lângă Chiţcani, unde muri în 1710 hatmanul pribeag. După o hătmănie mai scurtă a lui Skoropadscki şi două altele mai lungi a lui **Dănilă Apostul**, român de origine, şi a lui Chirilă Rasumowscki, hătmănia Ucrainei a fost desfiinţată de împărăteasa Caterina a II-a în 1764, iar atribuţiile ei trecură asupra unui guvernator general, numit de împărăteasă, ajutat de un colegiu administrativ, alcătuit din sfetnici ruşi şi ucraineni.

Sub stăpânirea rusească căzăcimea a evoluat tot mai vârtos într'o castă militară privilegiată, câtă vreme poporul de rând a decăzut ca în restul Rusiei în stare de iobăgie sau **mojicie**, care la 1783 fusese introdusă în Ucraina. Prin trecerea mitropoliei Kievului sub jurisdicţia patriarhului din Moscova, încetă şi autochefalia bisericei ucrainiene. Nobilimea şi târgoveţii patricieni, precum şi înaltul cler se contopiră cu pătura conducătoare rusească. Norodul de rând, săcătuit de războaie şi împuţinat în urma neîntreruptelor vânătoare de robi din partea Tătarilor, se scufundă tot mai adânc în mizerie şi sărăcie. El îşi păstrase însă limbajul său popular şi datinele şi obiceiurile strămoşeşti distincte de cele ale Ruşilor.

Şi tocmai dela studiul limbei şi poeziei populare ucrainiene, care găsiră aşa frumoasă expresie în „dumele" (doinele) şi cântecele de vitejie căzăceşti, a pornit, pe la mijlocul secolului al XIX-lea, trezirea conştiinţei naţionale ucrainiene. La Harkov apărură primele publicaţii folkloristice în dialectul malorus. Numeroşi scriitori ucrainieni puseră baza pentru literatura malorusă, care atinse înălţimi nebănuite în opera poetică a lui **Taras Sevcenko** care îi insuflă duhul naţional prin poemul său „Cobzar" (1841), în care năzuinţele naţionale şi dorurile neîmplinite ale poporului ucrainian găsiră expresia cea mai vie şi mai fidelă.

Sub impulsul operilor literare s'a plămădit şi ideia politică malorusă, susţinută prin o bogată instrumentaţie istorică de cercetătorii trecutului malorus sau rutean ca Kostomarov, Hruzzewscki, Korduba, Doroşcenko, Rudnisckl, ş. a. Istoriografii ucrainieni s'au străduit să arate că ramura etnică ruteană sau malorusă constitue o naţiune slavă aparte, deopotrivă cu Ruşii, Polonezii, Cehoslovacii, Sârbii, Croaţii şi Bulgarii. Ei susţin că această naţiune trăieşte răspândită asupra unui vast teritoriu care porneşte din Carpaţi şi ajunge în Caucaz şi care urmează a fi cuprins în noţiunea geofizică de Ucraina, dela care Rutenii sau Maloruşii începură a se numi Ucrainţi sau Ucrainieni. Prima încercare a statului ucrainian în graniţele de mai sus s'a făcut în Aprilie 1917, când congresul pan ucrainian dela Kiev, a proclamat Republica Ucrainei Mari, care a şi fost recunoscută prin tratatul de pace dela Brest Litovsk din Februarie 1918, când Pavel Skoropadscki fu ridicat la demnitatea de hatman al Ucrainei. Dar concomitent cu proclamaţia dela Kiev se constitui la Harkov Republica socialistă ucrainiană, care în Decembrie 1918 se înţelese cu Moscova pentru intrarea ei în Uniunea Republicelor Sovietice Socialiste Ruseşti, constituind o republică autonomă ucrainiană cu un areal de 457.000 km. pătraţi şi cu o populaţie de 31.812.900 locuitori! Capitala republicei fu mutată numai în 1934 dela Harcov la Kiev unde se găseşte până în prezent, când în urma războiului germano-sovietic şi a strălucitului succes al armelor germane, prefaceri radicale sunt în perspectivă în spaţiul ucrainian.

INFORMAŢIUNI

Ministerul Muncii pune în vedere d-lor patroni că sunt obligaţi să-şi înscrie ucenicii şi ucenicele cât mai urgent la cursurile de ucenici (e) pendinte de acest departament.

Inscrierea şi frecventarea regulată la aceste şcoli fiind obligatorie, cei ce nu se vor conforma dispoziţiilor în vigoare, vor suferi rigorile legii.

Comitetul de direcţie al soc. „BANCA BASARABIEI" înfiinţează pe data de 16 Septembrie 1941, o sucursală în Chişinău. Dă d-lui Alexandru Ionescu, director în administraţia centrală şi inspector general al băncii, dreptul de primă semnătură şi pentru sucursala Chişinău. Numeşte pe d. Ion Ignat, pe ziua de 1 Octombrie 1941, procurist la această sucursală.

In „Monitorul Oficial" de astăzi s'a publicat decretul prin care d. colonel în rezervă Adam Ion a fost numit în funcţiunea de prefect clasa II al judeţului Iaşi în locul d-lui colonel Captariu N. Dumitru, a cărui delegaţiune a încetat, iar d. colonel în rezervă Dănilă Gheorghe a fost numit prefect clasa II al judeţului Tecuci, în locul d-lui colonel Ion Stamatiu, a cărui delegaţiune deasemenea a încetat.

Judeţele Bălţi şi Soroca vor trece sub dependenţa şi controlul inspectoratului industrial Chişinău, iar judeţul Hotin va rămâne mai departe sub controlul şi dependenţa inspectoratului industrial Cernăuţi.

Camera de comerţ şi de industrie Cernăuţi, aduce la cunoştinţa tuturor persoanelor fizice sau juridice de drept privat din circumscripţia acestei Camere, care deţin sub orice formă mai mult de 200 kgr. fier vechi, că sunt obligate ca în termen de 20 zile şi apoi în primele 10 zile ale fiecărei luni să declare şi comunice Direcţiunei industriale de războiu (Direcţia S.S.I.A.R.) cantitatea de fier vechi ce posedă.

● *Individul GHEORGHIU NICOLAE a încercat să mituiască un ofiţer din Ministerul Apărării Naţionale, oferindu-i suma de 30.000 lei, pentru a-i înlesni acceptarea unei oferte.*

Cutezătorului individ i s'au întocmit actele legale şi sub stare de arest a fost înaintat Parchetului Tribunalului Ilfov.

DOAMNA MARIA MAREŞAL ANTONESCU VIZITEAZĂ AŞEZĂMINTELE DE CARITATE DIN CHIŞINĂU

Sosirea a fost la ora 8 dimineața pe aerodromul capitalei basarabene, de unde, însoțită de d-nii: Guvernator General Voiculescu, prefect G. Glod, primar col. Dobjanschi, dr. Bălteanu, conducătorul Serv. sanitar din Basarabia, dr. Pascaly, medicul primar al județului, dr. Bocearov, medicul primar al Municipiului, col. Atanasiu, șeful Statului Major, col. Eug. Dumitrescu, comandantul militar al orașului și d-nele din Asistența socială, d-na principesa Cantacuzino, d-na dr. Alistar, d-na gen. Steflea, d-na cpt. Alexandrescu, d-na col. Dobjanschi, d-nele Pantea, Cristi, precum și d-rele: Papazo, Silea, Simian, Sturbulescu, toate din comitetul Consiliului de patronaj al operelor sociale, — doamna Maria Mareșal Antonescu a luat parte la inaugurarea spitalului militar pentru răniți din suburbia Buicani. Serviciul religios a fost oficiat de un sobor de preoți în frunte cu păr. Simion Neaga. A vorbit cu însuflețire d. col. Dumitrescu Eugeniu, comandantul militar al Municipiului Chișinău.

Au fost vizitate pavilioanele spitalului, frumos aranjate grație muncii depuse de d-nele: Forțu, Pantea și Cristi.

Dela Spitalul militar din Buicani, doamna Maria Mareșal Antonescu, însoțită de întreaga suită, a vizitat și Leagănul „Principele Mircea", condus de d-na Nina Gobjilă, acolo unde sunt crescuți copiii găsiți, având vârsta dela 2—7 ani.

La Centrul pentru ocrotirea copiilor și mamelor

E un așezământ în partea de sus a orașului care a scăpat neatins. Prin pătucurile albe dorm copiii în vârstă până la 2 ani. Sunt toți ființe omenești culese de pe drumuri. Unii au fost găsiți prin grădină, alții prin străzile frecventate, ori pe pragul bisericilor. Sunt slabi și nemișcați, încât par niște păpuși de ceară înfășurați în faldurile albe. Femeile din jur calcă ușor pe lângă paturi și-i îngrijesc intensiv ca mamele pe copiii lor. E greu să fie îndreptați. Acești prunci au răbdat o lună și jumătate mizeria războiului, fiind evacuați într'o vilă din marginea orașului, unde au trăit numai cu apă și pâine. Iată de ce sunt cadaverici.

D-na doctor Bonciu Nina, conducătoarea acestui așezământ atât de important din punct de vedere moral și social, regretă că cele două clădiri alăturate, foste proprietăți evreiești, nu sunt date în seama spitalului spre a extinde sălile de dormit a acestor copii fără părinți și fără altă rază de bucurie în viață decât dragostea oamenilor, a bunelor femei creștine.

Increștinarea a 20 copii...

După ce doamna Maria Mareșal Antonescu vizitează toate saloanele, fiind mulțumită de exemplara curățenie și aerisire, după ce cercetează ciudatele picturi murale executate de sovietici în dormitoarele copiilor, probabil cu scopul de a-și plini lipsa de alimentație, întreaga asistență trece la serviciul religios, oficiat de acelaș sobor de preoți. E slujba botezului unui număr de 10 băeți și 10 fete, orfani cu toții.

Nași sunt toți cei la început enunțați, în frunte cu doamna Maria Mareșal Antonescu și d. general Voiculescu, Guvernatorul Basarabiei. Mulți copii nu au nici nume de botez, nici de familie. Profesorul doctor Bălteanu înscrie numele finei sale:

— Maria-Victoria Tighinescu...

Și explică:

— În amintirea venirii noastre de la Tiraspol-Tighina.

Ion, Maria, Natalia, Simona, Sergiu...

Plouă, plouă cu nume de fete și băieți.

Doamna doctor Bonciu vorbește emoționant:

— „Sunt cu toții copii ai nimănui pe care i-am cules de prin maidane și cercăm să-i redăm vieții, societății. Dacă astăzi, îi botezăm la această vârstă, aceasta se explică foarte ușor: Spitalul acesta a fost condus sub stăpânirea bolșevică de către un medic evreu".

D-sa mulțumește doamnei Antonescu și tuturor autorităților și oaspeților cari au luat parte la increștinarea celor 20 de ființe omenești salvate naufragiului vieții din fașă.

Părintele Neaga a cuvântat mișcător despre rolul femeii creștine și operele de asistență socială, aducând laude femeii române pentru spiritul său de jertfă, în îngrijirea copiilor din astfel de aziluri.

După săvârșirea botezului s'a servit o gustare simplă, închinându-se pentru sănătatea noilor creștini.

La Internatul Căminului de fete organizat de Societatea ortodoxă a femeilor române

Dela „Centrul de ocrotirea copiilor și mamelor", doamna Maria Mareșal Antonescu împreună cu însoțitorii au plecat la inaugurarea Internatului Căminului de fete, organizat de Societatea ortodoxă a femeilor române de sub președinția distinsei doamne principesa Alexandrina Cantacuzino.

„Scopul acestui cămin, — spune doamna Cantacuzino, în cuvântul lămuritor — este să oferim fetelor sărace dela liceele din localitate o casă ocrotitoare, unde dormind, luând masa și făcându-și meditația în condițiuni de viață omenească, să fie ferite de influența unui oraș bântuit de atâtea curente, cum este Chișinăul, acum imediat după războiu. Pe lângă acest internat, Societatea Ortodoxă a femeilor române, în dorința de a ajuta și funcționarii români, a înființat și o cantină cu preț extrem de modest, din ale cărei venituri se alimentează fondul de ajutorarea copiilor săraci".

Doamna Cantacuzino face apel la bunăvoința d-lui Guvernator general Voiculescu să dea ajutor pentru aprovizionarea internatului și cantinei cu combustibil, aceasta fiind partea cea mai grea de lucru. Mulțumește d-lui primar colonel Dobjanschi pentru prețiosul concurs în înfăptuirile de până în prezent, precum și doamnelor: Siminel, Ciolan, Alistar și Caiman, care n'au precupețit nimic oridecâteori Secția din Chișinău a Societății a avut o realizare în plan.

Cantina dela Jokei-Club

Ultima inaugurare a fost aceea a cantinei dela Jokei Club, organizată de A. C. F. și A. C. T., cu un menu destul de scăzut, spre a folosi populația cu mijloace modeste.

După cum se vede, programul vizitelor și inaugurărilor a fost foarte bogat.

S. P. L.

Noul prefect al județului Iași

D. colonel în rezervă Adam Ion a fost numit în funcțiunea de prefect clasa II al județului Iași, în locul d-lui colonel Captariu N. Dumitru, a cărui delegațiune încetează, iar d. colonel în rezervă Dăniță Gheorghe se numește prefect clasa II al județului Tecuci, în locul d-lui colonel Ion Stamatiu, a cărui delegațiune de asemenea încetează.

Președintele Roosevelt la New-York

WASHINGTON, 4. (Rador). — Casa Albă anunță că președintele Roosevelt a plecat Vineri seara cu un tren special la New-York, unde se va ocupa, în cursul zilei de Sâmbătă, de câteva chestiuni personal.

EROII DE AZI ȘI DE IERI

Mă întorc acum dela cinematograf și n'au încetat încă să nu se perinde prin fața ochilor, priveliști odihnitoare, cu câmpii întinse, cu râuri strălucitoare ce șerpuesc alelene printre lanurile bogate, cu dealuri molcome pierdute în zare.

Chipurile soldaților se ridică viogie și neobosite din tranșee sau din fânețele înalte. Aici, ceasul greu și vitreg a dăltuit parcă în piatră trăsătura hotărâtă, privirea ageră, degetul neclintit, încleștat pe armă. Cu vioiciune de zvârlugă sau cu pas molatec de pisică, îi vezi strecurându-se până la linia dușmană și, nu știu cum, dar altfel bate inima, când fața care se întoarce spre tine, semeață și zâmbitoare, recunoști că-i românească, ca și cum ar fi a unui frate.

Cu scăpărarea asta de îndreptățită mândrie în suflet, m'am întors spre casă, aproape de Gara de Nord, unde în vara anului trecut, am stat ceas după ceas, să primesc pe cei ce coborau — nenumărați și totuși prea puțini — din trenurile refugiului.

La ei mă gândesc acum; la fețele acelea istovite, în care nimic senin și omenesc nu mai rămăsese, în care nu mai era loc pentru lacrămi nici pentru tânguire, în care ochii luceau ca două boabe de jăratec.

Lucram la biuroul de radio și anunțuri, unde fiecare avea pe cineva de căutat, și credea că sporindu-și durerea, îl va găsi mai ușor.

Am auzit atunci sute de tragedii înfiorătoare, povestite cu glas uscat, în graiul dulce de dincolo de Prut. Despre copii pierduți în mulțime, bolnavi lăsați în ceasul din urmă într'un spital, ori bunici rămași în cine știe ce colț de sat, de unde n'au mai putut fi luați la timp.

Am privit fotografii scoase de lângă inimă, cu chipuri minunate, în care înflorea neștiutor zâmbetul zilelor bune.

Am găsit poate adeseori și eu, în ceasurile acelea, cuvântul de mângâere sau de îmbărbătare, în stare să mai trezească un surâs slab, pe fețele sleite de puteri. Dar nici o clipă n'am putut plânge; căci acolo, în fața durerii mute și nemăsurate, nu mai era loc pentru lacrămi.

Mi-aduc aminte de un bărbat scund și negricios, îmbrăcat cu un suman ciobănesc, care mirosea a stână dela o poștă; avea privirea complect absentă și îmi povestea durerea lui, uitându-mi-se în față fără să mă vadă: fusese directorul unei bănci, „undeva în Basarabia" (nu mai rețin nici nume de persoane, nici localități, din sutele pe care le-am scris atunci) și fugise aducând cu el tezaurul băncii. Ca să-l poată salva însă, cu un ceas mai devreme, își părăsise acolo soția și pe cei trei copii, sfâșiindu-și în două inima, ca să-și poată face datoria până la capăt.

Un preot, îmbrăcat în haine de orășean, tuns și ras, așa cum au scăpat mai toți de urgia nelegiuiților, adusese cu el numai o valiză mai mică, cu odoarele bisericii lui. Ca să nu le piardă, nici nu se mai interesase pe acasă, unde-i rămăsese soția, pradă păgânilor.

Mai țiu minte pe un băiat de vreo 16 ani, palid ca un cadavru, care-și spunea amarul trăgând nervos o cruciuliță de argint atârnată la gât cu o panglică neagră: venise singur fiindcă tatăl lui — perceptor într'un orășel fără cale ferată — fusese omorât în ușa primăriei, după ce dăduse foc cu mâna lui la toate hârtiile de valoare care nu mai puteau fi salvate.

Băiatul fugise pe jos, ducând în cârcă pe o surioară mai mică, până ce niște oameni milostivi i-au luat-o în căruță. Mamă n'aveau și acum își căuta surioara „ca s'o îngrijească".

Dacă aș fi avut atunci răgaz să însemnez tot ce-am auzit, zeci de asemenea fapte și-ar fi găsit locul în rândurile mele; un eroism răsunător care să-și aștepte vreo binemeritată răsplată; nu asta se mai putea face în clipele acelea, ci dovezi mișcătoare de abnegație și de hotărâre simplă și categorică, de datorie împlinită fără precupețire.

Trăim cu toții ani împovărați de griji și de necazuri și știm ce greu apasă ele pe sufletul fiecăruia. Nu însemnează oare, în vremurile astea, neuitată și pilduitoare lecție de românism, scrisoarea directorului unui cămin cultural Basarabean, care în ceasul marei despărțiri de tot ce însemnase tinerețea lui de până atunci, își punea la adăpost — cu părintească grije — drapelul căminului său, trimițându-l Fundației Regale... până când va putea fi iarăși cerut înapoi, ca să fâlfâe semeț în soarele biruitor.

Aceștia ne sunt eroii: cei de astăzi ca și cei de ieri; acei care ne apără fruntariile cu prețul vieții lor, ca și acei care ne-au apărat uvutul național cu prețul despărțirii de tot ce aveau mai scump pe lume.

Asemeni mândrului lăcaș al meșterului Manole, ridicase-va neclintită Basarabia cea nouă căci la temelia ei străjuește în fața veacurilor, prinos neuitat de vieți neprihănite.

Viorica Dumitrescu

D. PROFESOR MIHAI ANTONESCU A VIZITAT PIEȚELE ALIMENTARE

In cursul dimineții de ieri, 3 Octombrie a. c., d. Profesor Mihai A. Antonescu, Vicepreședintele Consiliului de Miniștri, însoțit de d-nii: D. Negel, Subsecretar de Stat al Aprovizionării, Burchi, Secretar General la acelaș Departament, General R. Modreanu, primarul general al Capitalei, Ing. I. Orghidan, președintele Camerei de comerț și industrie din București și Lt. colonel Gallin, directorul de Cabinet la Președinția Consiliului de Miniștri, a vizitat Halele Obor și piața Filantropiei.

D. Vice președinte al Consiliului de Miniștri s'a interesat în deaproape de cauzele lipsei de alimente și nevoile care se cer imediat satisfăcute pentru înlăturarea neajunsurilor constatate.

Domnia Sa, a luat măsuri de ordin practic cu privire la facilitarea transportului de alimente pe piața Capitalei.

A hotărît, deasemenea, convocarea unui consiliu al aprovizionării pentru Luni, 6 Octombrie a. c., alcătuit din șefii tuturor departamentelor, ai instituțiilor și reprezentanții comerțului, interesați în această chestiune, care va studia și va formula soluții concrete în legătură cu necesitățile imediate unei mai bune organizări a aprovizionării.

D. Profesor Mihai A. Antonescu a creiat un nou organ de informare care îi va prezenta săptămânal lipsurile și dificultățile de aprovizionare ale pieții, pentruca guvernul să poată lua imediat măsurile necesare.

NOILE SERVICII REGIONALE EXTERIOARE ALE MONOPOLULUI ALCOOLULUI

Direcțiunea generală a administrației comerciale M. A. T. publică dispozițiunea prin care administrația exterioară a monopolului alcoolului se va împărți în nouă servicii regionale, care vor cuprinde în circumscripțiile lor următoarele județe:

Serviciul I regional, cu sediul în București, va cuprinde Capitala, jud. Ilfov și Vlașca.

Serviciul II regional, cu reședința București, va cuprinde următoarele județe: Prahova, Dâmbovița, Buzău, Ialomița, Brăila, Constanța și Tulcea.

Serviciul III regional, cu reședința la Brașov, va cuprinde următoarele județe: Brașov, Făgăraș, Sibiu, Alba, Turda, T. Mică, T. Mare.

Serviciul IV regional cu reședința la Timișoara, cuprinde următoarele județe: Timiș, Hunedoara, Caraș, Severin, Arad și Bihor.

Serviciul V regional, cu reședința la Iași, va cuprinde următoarele județe: Iași, Tecuci, Vaslui, Botoșani, Tutova, Fălciu și Covurlui.

Serviciul VI regional cu reședința la Bacău, va cuprinde următoarele județe: Bacău, Neamț, Roman, Baia, Putna și R. Sărat.

Serviciul VII regional, cu reședința la Craiova, va cuprinde următoarele județe: Dolj, Gorj, Mehedinți, Vâlcea, Romanați, Olt, Argeș, Muscel și Teleorman.

Serviciul VIII regional, cu reședința la Cernăuți, va cuprinde următoarele județe: Cernăuți, Storojineț, Suceava, C. Lung, Rădăuți, Dorohoi și Hotin.

Serviciul IX regional, cu reședința la Chișinău, va cuprinde următoarele județe: Lăpușna, Bălți, Soroca, Orhei, Tighina, Cahul, Ismail Chilia și Cetatea-Albă.

Cu începere dela 26 Octombrie 1941 sediul Serviciului VI regional se va muta dela Focșani la Bacău, iar al Serviciului VII regional, se va muta dela București la Craiova.

D. director al secretariatului este însărcinat cu executarea prezentei deciziuni.

In Chișinău s'a adus zahăr suficient

Primăria Municipiului Chișinău aduce la cunoștința populației că s'a adus în oraș zahăr în cantități suficiente. Zahărul se va distribui populației prin toate magazinele de coloniale și băcănie. Băncile vor obține zahărul necesar pentru desfacere prin Primăria Municipiului.

Se va ține un registru alfabetic unde vor fi trecuți cumpărătorii, aceștia din urmă semnând de cumpărarea zahărului, în cantități stabilite pentru consumul obișnuit.

Populația este invitată a procura zahărul numai dela băcănii din preajma domiciliului.

Cei cari vor procura zahărul de la mai multe băcănii, vor suferi rigorile legii.

Numeroși evrei vinovați de trădare și sabotaj condamnați în Protectorat

PRAGA, 3 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. anunță că mai multe persoane, printre care câțiva evrei, au fost condamnate la moarte de tribunalele militare din Praga și Bruenn pentru pregătire de trădare, sabotaj economic și posesiuni ilegale de arme.

Condamnații au fost executați la 2 Octombrie.

Refacerea podului Cernăuți-Prut

Duminică 28 Septembrie a. c. lucrările tehnice pentru refacerea podului de cale ferată, distrus de inundații, s'au terminat, făcându-se proba de trecere.

Incepând cu data de mai sus, a fost reluată și circulația feroviară cu regiunile de peste Prut.

Au asistat la redeschiderea podului reprezentanții autorităților militare și civile.

INAUGURAREA ACTIVITĂȚII CĂMINULUI CULTURAL DIN STRĂȘENI-LĂPUȘNA

Zilele acestea, în cadrul unei impresionante solemnități, a avut loc la Strășeni - Lăpușna, inaugurarea activității Căminului cultural „Unirea" din această veche și frumoasă așezare moldovenească.

Au fost de față, d-nii: Gh. Glod, prefectul județului; prof. S. T. Boga, directorul Fundațiilor Regale „Regele Mihai I" Regionala Basarabiei; d. dr. Herescu, păr. Eugen Procopan și P. Cobălaș învăț. Perju, Mihai Mândrescu, precum și foarte mulți săteni.

După oficierea serviciului divin, săvârșit de un sobor de preoți, de prof. S. T. Boga a rostit o frumoasă cuvântare, exprimându-și bucuria că se regăsește iarăș în satul Strășeni e care l-a vizitat de atâtea ori înainpe care l-a vizitat de atâtea ori înain structiuni în legătură cu noua activitate culturală ce trebue s'o desfășoare căminele Fundației în Basarabia, urând membrilor Căminului din Strășeni, spor la muncă pentru ridicarea vieții românești de aci.

A luat apoi cuvântul d. Gh. Glod, prefectul județului Lăpușna, care a arătat însemnătatea jertfei adusă de soldatul român pe altarul patriei pentru reintregirea pământurilor sfinte.

Au mai vorbit păr. P. Cobăleș, înv. Perju, etc.

A urmat apoi un frumos program artistico-cultural, alcătuit din recitări, cântece naționale și populare executate cu multă măestrie de corul căminului condus de d. înv. Mihai Mândrescu.

Solemnitatea a luat sfârșit într'o atmosferă de mare însuflețire pentru realizarea marilor idealuri românești din provincia dintre Prut și

TELEGRAMA GENERALULUI JOSE MOSCARDO ADRESATĂ D-LUI MAREȘAL ANTONESCU

Excelenței Sale Mareșalului Ion Antonescu pe care îl salut, îl felicit și îl întovărășesc cu gândul pe frontul trupelor sale, în lupta împotriva comunismului.

JOSÉ MOSCARDO
Alcazar de Toledo
Iulie 1941

CONSTRUCȚIA ȘI INTREȚINEREA DRUMURILOR IN BASARABIA

Monitorul oficial de eri publică decizia ministerului lucrărilor publice prin care construcția și întreținerea drumurilor naționale din Basarabia și Bucovina se va face de direcțiunea generală a drumurilor, prin organele ei exterioare, ce vor lua ființă în acest scop, pe ziua de 1 Octombrie 1941, după cum urmează:

In Basarabia, directoratul de lucrări publice și comunicații va îndeplini și rolul de Inspectorat al drumurilor naționale și va avea sub controlul său 4 servicii de drumuri naționale și anume:

Serviciul drumurilor naționale Bălți, cu reședința la Bălți, (județele: Bălți și Soroca).

Serviciul drumurilor naționale Cetatea-Albă, cu reședința la Cetatea-Albă. (județele: Cetatea-Albă și Chilia).

Serviciul drumurilor naționale Ismail, reședința la Ismail (județele: (Ismail și Cahul).

In Bucovina, Directoratul de lucrări publice și comunicații va îndeplini și rolul de Inspectorat al drumurilor naționale și va avea sub controlul său 2 servicii de drumuri naționale și anume:

Serviciul drumurilor naționale Cernăuți, cu reședința la Cernăuți (județele: Cernăuți, Storojineț și Hotin).

Serviciul drumurilor naționale Câmpulung, cu reședința la Câmpulung (județele: Câmpulung, Rădăuți și Suceava).

(Urmează tabloul cu încadrarea personalului necesar acestor inspectorate).

„Dați cu toată credința românească obolul încrederii și al muncii voastre, pentru ca Statul să poată împlini marea misiune care abia începe".

MIHAI A. ANTONESCU
Vice-președintele Consiliului de Miniștri

ULTIMA ORA

OFIŢERII SOVIETICI FUG DE PE FRONT

BERLIN, 4 (Tel. part.). — Agenţia „Transocean" anunţă din partea corespondentului său de pe frontul de răsărit că fostul comandant al S. I-a din Rgt. 561 Artilerie sovietic, a fost condamnat la moarte şi executat sub învinuirea de laşitate şi fugă de pe front.

Această sentinţă, provenind din partea tribunalului militar al armatei roşii, a fost găsită de trupele germane cu prilejul unor descinderi făcute la cartierul general al unei brigăzi. Ordinul de condamnare şi executare sublinia că ofiţerul părăsise în mod ruşinos câmpul de luptă şi trupele de sub comanda lui. Din această cauză, formaţia lui rămăsese fără comandant iar 246 soldaţi au pierit împreună cu materialul de război şi cu caii lor.

Sentinţa se încheia cu o serie de observaţiuni în sensul că pe viitor, toţi comandanţii trebue să pedepsească fără milă pe cei fricoşi sau semănători de panică.

BĂTĂLIA ANUNŢATĂ

PRIN DISCURSUL CANCELARULUI REICHULUI ESTE ESTE CEL MAI PROMPT RĂSPUNS CÂRDĂŞIEI ANGLO-SOVIETO-AMERICANE

ROMA, 4. (Rador). — După discursurile pline de cuvinte goale, speranţe, profeţii, injurii şi gânduri de distrugere, pronunţate în ultimul timp de principalii reprezentanţi ai plutocraţiei, iudaismului şi bolşevismului, cuvântul sobru şi ferm al lui Adolf Hitler, bazat pe fapte şi cifre, exprimă convingerea absolută a Axei în victoria finală. Axa cunoscând propria sa forţă şi ştiind prea bine că inamicul nu poate să o egaleze.

Discursurile d-lor Churchill şi Roosevelt exprimă speranţa de a învinge a celor doi oameni, care până acum au făcut preziceri şi s'au înşelat în mod constant în calculele lor.

Cuvintele Fuehrerului exprimă siguranţa de a învinge a unui om care până acum a câştigat totdeauna.

Corespondentul diplomatic al agenţiei „Stefani" subliniază că cifrele anunţate de Fuehrer confirmă că cea mai mare parte din forţa militară sovietică a fost deja distrusă. Ceeace a mai rămas va fi deasemeni nimicit.

D-nii Churchill şi Roosevelt nu sunt în stare să trimită lui Stalin 5.000.000 de soldaţi englezi şi nord-americani pentru a înlocui morţii şi prizonierii sovietici, nici cele 22.000 de tunuri, cele 18.000 de tancuri şi cele 14.000 de avioane, pentru a înlocui tunurile, tancurile şi avioanele ce au fost distruse.

Fraza Fuehrerului: „faptele mele valorează mai mult decât cuvintele d-lui Churchill" — este una din acele fraze în faţa cărora d. Churchill nu poate decât să-şi plece capul şi să nu înfrunte poporul său.

Cele trei declaraţii principale ale Fuehrerului merită să fie relevate, şi anume:

1. Enorma pregătire secretă făcută de URSS în scopul de a repeta invazia barbarilor lui Gengis Khan.

Această pregătire, dacă nu ar fi întâmpinat forţele militare ale Axei, ar fi dus la distrugerea nu numai a Germaniei, ci a tuturor ţărilor europene şi a întregii civilizaţii din Europa;

2. Soldaţii europeni, cari au putut să constate personal enorma mizerie şi starea de abrutizare, demnă de plâns, în care trăeşte poporul rusesc sub dominaţia „secerii şi ciocanului" se vor înapoia în ţările lor din Europa imunizaţi pentru totdeauna de virusul comunist şi

3. Revoluţia, prin intermediul lui Adolf Hitler, a proclamat că, contrar celor ce s'a întâmplat în toate războaiele trecute şi contrar celor ce s'ar întâmpla dacă plutocraţii ar urma să câştige partida, lucrătorii, ţăranii şi soldaţii, care au făurit victoria Axei prin valoarea şi sacrificiul lor, vor găsi după victoria lor recompensa pe care el o merită şi vor avea locul ce le revine după drept.

Această idee, care a fost deja exprimată şi de Duce, arată adevărata stare de spirit a celor doi mari şefi ai Europei Noui, care, după războiul din 1914 au trebuit să facă revoluţie tocmai pentru a se ridica împotriva regimului nedrept adoptat de aşa zisele democraţii, faţă de foştii luptători şi de familiile celor morţi.

Prin victoria Axei, luptătorii de azi vor răzbuna pe luptătorii de acum 20 de ani, înşelaţi în mod laş şi trădaţi de învingătorii dela Versailles.

Noua mare bătălie anunţată de Fuehrer, scriu ziarele italiene, trebue să fie considerată drept cel mai bun răspuns la manifestările oratorice ale iudaismului, precum şi la conferinţa ridicolă dela Moscova, unde iudaismul internaţional a jucat un rol de primul rang.

Italia fascistă scrie „Messaggero", contribue în mod amplu la bătălia comună a cărei scop suprem este eliberarea şi reînoirea statelor Europei.

Acest scop, pentru care Axa luptă din toate forţele sale va fi atins în mod sigur.

Cuvintele Fuehrerului, continuă „Messaggero", anunţă ca fiind iminentă o nouă şi strălucită victorie. Fiara care ne ameninţa este deja grav, ba poate chiar în mod mortal, rănită. Axa şi aliaţii săi nu-i vor lăsa nici un răgaz până ce ea nu va fi în mod definitiv doborîtă.

„Popolo di Roma" declară că discursul Fuehrerului este senin, ca un capitol de istorie.

Scopul războiului este exprimat în mod clar, el constituind o salvare a civilizaţiei occidentale, împotriva celei mai formidabile maşini militare ce a fost vreodată organizată contra Europei.

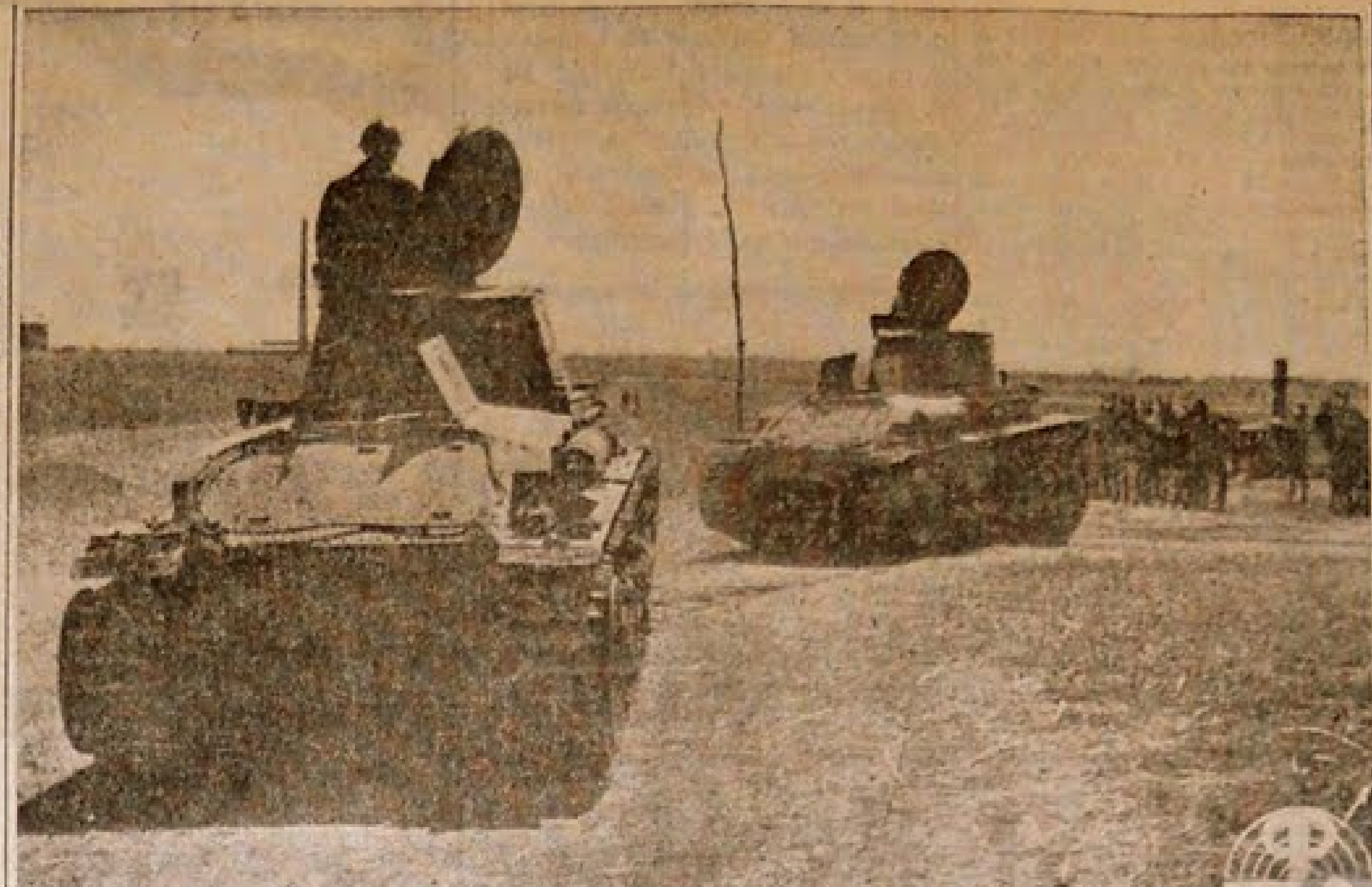
ZIARUL BEZBOJNICILOR ŞI-A INCETAT APARIŢIA

WASHINGTON, 4 (Tel. part.). După cum anunţă agenţia „United Press", Lozovsky, şeful biuroului sovietic de informaţiuni, a declarat reprezentanţilor presei în cadrul reuniunii săptămânale de Vineri că ziarul „BEZBOJNIK", — oficiosul „lepădaţilor de Dumnezeu" din Rusia Sovietică, şi-a încetat apariţia „din cauza lipsei de hârtie".

SCHIMB DE PRIZONIERI INTRE GERMANIA ŞI ANGLIA

NEW YORK, 4 (Tel. part.).— In cursul săptămânii viitoare se va face, prin mijlocirea Elveţiei, un schimb de 3000 prizonieri între Germania şi Anglia.

Cu acest prilej, porturile de îmbarcare şi debarcare, vor fi iluminate pentru întâia oară dela începerea ostilităţilor.

Carele de luptă româneşti în marş

COMUNICATUL GERMAN

UZINELE DE ARMAMENT DE LÂNGĂ HARKOV AU FOST DISTRUSE

BERLIN 3 (Rador). — Înaltul Comandament german transmite de la Cartierul General al Fuehrerului următorul comunicat:

Operaţiunile din Est se continuă cu succes.

Avioane de luptă au bombardat în cursul nopţii spre 3 Octombrie, cu eficacitate care a putut fi observată, instalaţiunile militare de la Moscova, precum şi o importantă uzină de armament la Sud-Est de Kharkov.

O numeroasă formaţiune de avioane de luptă, a atacat din nou, în cursul nopţei trecute, cu eficacitate, portul New Castle, centru britanic de construcţiuni navale.

Alte atacuri aeriene au fost date împotriva instalaţiunilor de importanţă militară de pe coasta de Est şi de Sud-Est britanică, precum şi împotriva a mai multe aerodromuri.

Deasupra Canalului Mânecii, în cursul zilei de Joi, avioane de vânătoare au doborît nouă avioane britanice, iar unităţile marinei de război au mai doborît trei.

În Africa de Nord avioane germane „Stuka" au bombardat la 1 Octombrie instalaţiunile portului Marsa Matruh şi cele ale Tobrukului.

Unităţi de ale marinei de război germane au doborât trei avioane britanice pe coasta Libiei.

Inamicul n'a zburat deasupra teritoriului Reichului nici ziua şi nici noaptea.

PRĂBUŞIREA DEFINITIVĂ A SOVIETELOR

BERLIN, 4. — **Discursul de ieri al Fuehrerului domină întregul tablou al presei de azi dimineaţă. Ziarele reeditează discursul în toată autenticitatea lui, comentându-l cu foarte mare lux de amănunte şi redând în mod deosebit impresia puterincă produsă de acest discurs. Pasagiile cele mai importante ale discursului sunt subliniate. Deasemenea afirmaţiile lui Adolf Hitler că poporul german n'a avut în chip real nevoie să caute laurii răsboiului, fiindcă şi-a propus ca suprem obiectiv numai operele păcii. Fuehrerul a reliefat în mod deosebit faptul că poporul german niciodată n'a fost mai lămurit ca acum, ce primejdie a vânturat în vara acestui an, ameninţând nu numai poporul german, ci însăşi Europa şi întreaga cultură umană. Niciodată poporul german, scrie „Berliner Boersenzeitung", nu şi-a arătat ca astăzi adânca lui mulţumire faţă de soldaţii săi, cari au alungat cu desăvârşire în lupte extrem de crâncene această primejdie bolşevică şi care au obţinut un lanţ de victorii nemai auzite asupra unuil inamic care ameninţa întreaga omenire. Şi niciodată n'a fost mai adânc săpat în conştiinţa poporului german, convingerea prăpastiei fără fund, care exista între sufletul lui şi esenţa lui naţională şi între această vrăjmăşie satanică a omenirii, pe care au predicat-o şi o propovăduiesc necontenit, cu deplină ştiinţă, bolşevicii.**

PRABUŞIREA DEFINITIVA A SOVIETICILOR

Ziarele berlineze reproduc afirmaţia lui Adolf Hitler care spune că forţa militară a bolşevismului s'a prăbuşit irevocabil. Führerul, scrie „Voelkischer Beobachter", a înfăţişat un tablou expresiv referitor la lupta din răsărit. El n'a făcut nici un secret de a arăta faptul că conducerea germană a fost deosebit de suprinsă de proporţiile gigantice ale preparativelor şi inarmării bolşevice. Numai cifrele prăzilor de război compuse din tunuri, tancuri şi avioane, pe care le-a reliefat Führerul, depăşesc chiar cele mai îndrăzneţe aprecieri referitor la proporţiile incomensurabile ale înarmărilor sovietice. Iar cuvintele Führerului că operaţiunile militare se desfăşoară integral, conform planului stabilit, şi că acest inamic atât de ingrozitor a fost dat peste cap, prăbuşindu-se irevocabil, trebuiesc subliniate în mod deosebit.

Această concluzie a avut o dublă greutate prin faptul că într'o oră au fost exprimate nouile importante evenimente militare în devenire. Acela care a ascultat ieri seară pe Adolf Hitler, a simţit instinctiv, că cel care vorbeşte e un comandant suprem aşezat deasupra mesei cu hărţi, care ştie ce face şi este absolut sigur de hotărîrile sale.

EROISMUL ROMANILOR ŞI FINLANDEZILOR

Ziarele germane reliefează furtunoasele aplauze care au însoţit şi întrerupt necontenit discursul Fuehrerului. Când Adolf Hitler s-a ocupat de aliaţi, menţionând viteazul popor finlandez şi înainte de orice pe neîntrecuţii în vitejie Români, a căror forţe mareşalul Antonescu le-a strâns într'un mănunchi şi atât de repede, după greaua criză a statului român de anul trecut. In a doua parte a discursului — astfel menţionează ziarele — au fost pronunţate fraze cari aveau valoarea unui imn închinat soldatului german. Adolf Hitler a reliefat în mod deosebit, fiecare compartiment al armatelor germane.

MATERIALUL OMENESC AL ANGLIEI ESTE EPUIZAT

NEW YORK, 3 (Rador). — Corespondentul Agenţiei D. N. B. transmite:

„Associated Press" află din Londra că cercurile de acolo sunt de părere că materialul omenesc al Marii Britanii este epuizat, precum şi acel venit din colonii.

O întărire a armatei în vederea unei ofensive, nu poate fi posibilă.

Camera Comunelor se va ocupa, probabil într'o viitoare şedinţă secretă, despre chestiunea de a se şti dacă Marea Britanie poate să cheme sub drapel noui contingente, fără a slăbi în mod grav industria de război.

In afară de aceasta, circulă svonul că nu mai trebuesc puse pe picior de război formaţiuni pur britanice, deoarece industria are nevoie de fiecare om, iar femeile nu ajung pentru ca să umple golurile.

Aceste fapte ar fi făcut foarte repede să înceteze cererile pentru crearea unui al doilea front. Opinia publică engleză ar fi de părere că principala sarcină a Angliei, trebue să fie aceea a livrării de materiale de război pentru armatele bolşevice.

MARE LUPTĂ AERIANĂ DEASUPRA LENINGRADULUI

BERLIN, 3 (Rador). — o escadrilă germană de vânătoare, care s'a distins în numeroase lupte aeriene, a atacat la 2 Octombrie o mare formaţiune de avioane sovietice de bombardament. Escortate de avioane de vânătoare, bombardierele sovietice încercau să pătrundă în spaţiul aerian al Leningradului.

In luptele ce s'au desfăşurat cu acest prilej, nouă bombardiere şi cinci avioane de vânătoare sovietice au fost doborîte deasupra poziţiilor germane.

Când restul formaţiunii sovietice a încercat să se retragă, alte nouă bombardiere au fost doborâte de avioanele Messerschmitt, plecate în urmărire.

Numeroşi aviatori sovietici s'au aruncat cu paraşutele şi au fost luaţi prizonieri.

MUNCĂ OBLIGATORIE IN TURCIA

ANKARA, 3 (Rador). — Corespondentul Agenţiei STEFANI anunţă că guvernul turc a hotărît să introducă sistemul „muncii obligatorii cu plată", pentru a mări producţia minelor de cărbuni dela Zonguldak.

POPORUL AMERICAN NU APROBĂ MĂSURILE DE RĂZBOIU ALE GUVERNULUI AMERICAN

NEW-YORK, 4. (Rador). — Corespondentul Agenţiei „D. N. B." comunică:

Intr'un discurs pronunţat la Fortwaye, în faţa unei întruniri organizată de comitetul „America First", colonelul Lindbergh a declarat că după toate probabilităţile este ultima oară când ia cuvântul în public fincă în Statele Unite nu mai există libertatea de a-ţi exprima convingerile.

Un guvern, a spus oratorul, care este capabil să târască Statele Unite într'un război naval, fără a consulta Congresul şi împotriva voinţii poporului, este capabil să suprime, prin metodele sale, libertatea cuvântului.

Colonelul Lindbergh a declarat că nu poate să mai vorbească cu prietenii săi, care deţin funcţiuni publice, de teama ca aceştia să nu-şi piardă funcţiunile.

In sfârşit, oratorul a spus că este mincinoasă afirmaţia intervenţioniştilor, anume că poporul american ar aproba măsurile luate de guvern pentru a pregăti participarea Statelor Unite la război.

FINLANDA NU VA INCHEIA PACE SEPARATĂ CU RUSIA

STOCKHOLM, 3 (Rador). — Corespondentul Agenţiei STEFANI transmite:

D. Tanner, ministrul economiei naţionale a Finlandei, care se află în treacăt la Stockholm înapoindu-se dela Berlin la Helsinki, a declarat reprezentanţilor presei suedeze că „Finlanda nu va încheia niciodată pace separată cu Rusia"

D. Tanner a lăsat să se înţeleagă că poporul finlandez nu este tocmai mulţumit de atitudinea opiniei publice suedeze, care în cursul actualului război al Finlandei contra Sovietelor nu se arată atât de solidari cu Finlanda ca în trecutul război ruso-finlandez, deşi o solidaritate cât mai strânsă este de dorit în interesul tuturor statelor scandinave.

Ministrul finlandez a exprimat totuşi speranţa că amiciţia tradiţională dintre Suedia şi Finlanda va putea fi întărită.

Rusia Sovietică pe cale de a cere pace!

— Relatările senzaţionale ale unui ziar american —

NEW-YORK, 4 (Telegr. part.) — Ziarul „New-York World Telegramm" bazându-se pe informaţiuni din sursă demnă de încredere, scrie că cercurile diplomatice japoneze cred într'o apropiată propunere de pace pe care Uniunea Sovietică o va face Germaniei.

Cercuri respective susţin că U.R.S.S. este silită să recurgă la acest pas întrucât se găseşte într'o situaţie extrem de precară din cauza pierderilor catastrofale suferite până acum în oameni şi în material de războiu. O altă cauză este şi aceea că, în timp ce Stalin a contat pe un sprijin armat efectiv din partea Angliei şi a Statelor Unite, el vede azi că Rusia Sovietică este lăsată să poarte mai departe ca singură un războiu care, după cum s'a recunoscut chiar şi în cercurile cu răspundere din Moscova, va duce necondiţionat la victoria Germaniei.

Aceleaşi cercuri acreditează convingerea că Uniunea Sovietică va cere pace Germaniei în cel mai scurt timp.

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE AL MUNCII, Str. Sărindar No. 5—7—9, Bucuresti